

JAV užsienio politika

Valstybės sekretorių pakeitus

Vytautas Meškauskas

Valstybės Sekretorius Cyrus Vance pakeitimas senatorium Edmund Muskie vėčia susitoti prie JAV užsienio politikos. Nesuklysimė konstatavė kad ji neturi daug gerbėjų. Pasitraukimas į izoliaciją po pirmojo pasaulinio karo privėdė prie antrojo, o sunaikinimas Hitlerio imperijos atidavė Centro bei Rytų Europą sovietų malonei ir išstatė vis didėjančiam pavojui likusią Vakarų Europą. Atmetus kartais girdimą prielaidą, kad visa tai yra tyčios darbas, reikia paieškoti kitos priežasties. Ją nesunku surasti.

Europos imperijų subyrėjimas užklupo JAV nepasiruošusią. Jų užsienio politika buvo, ir yra, daugiau ar mažiau vidaus politikos tęsia. Tiesa, ir kitų valstybių užsienio politika didelė dalimi priklauso nuo krašto vidaus padėties, bet ten yra bent istorinė vizija, noras ką nors pasiekti.

Veikė ir tas faktas, kad JAV nuo likusio pasaulio skyrė platus vandenynai, kuriuos nugalėti dar neseniai buvo neįmanoma. Techninė pažanga pasaulį sumažino. Jei anksčiau buvo manoma, kad Amerika galų gale išgelbės jos atominių ginklų pranašumas, šiandien jau matome, kad to jau nebeužtenka.

Trumpai tariant, JAV užsienio politikos tikslas po antrojo pasaulinio karo buvo sulaukyti Sovietų Sąjungą jos gerokai padidėjusiose ribose ir, laukiant jos pagerėjimo, sukurti galimai pastovesnę pasaulinę santvarką. Gali sakyti, kad atsistatydinęs Valstybės Sekretorius Vance buvo tipiškas jos reiškėjas. Bandymui išgelbėti Teherano įkaitus jis priešaravęs iš principo. Kultūringa valstybė nesigriebia 'neci-

vilizuotų' priemonių. Sakoma, kad jis pykęs ir dėl vis didėjančios asmeninio prezidento patarėjo Zbigniewo Brzezinskio įtakos. Tas psotas visais laikais yra nesutikimų šaltinis. Valstybės Sekretorius, kaip užsienio reikalų ministeris, turi būti svarbiausias prezidento patarėjas užsienio politikoje.

Antra vertus, Valstybės Sekretorius turi tiek daug rutinio darbo, kad jam sunku atsidėti kokiems specialioms uždaviniais, pvz. santykiams su Sovietų Sąjunga ar atominių ginklų kontrolei. Tai kaip tik būtų prezidento saugumo patarėjo uždavinys. Ir jei jis yra intelektualiai pranašesnis už patį Valstybės Sekretorių, aišku, kad jo įtaka prezidentui gali būti labai didelė. Taip buvo Nixono laikais su Kissingeriu, panašiai ėjosi ir dabar. Ypač, kad tradicinė, jei taip galima išsireikšti, Valstybės Departamento politika nepajėgė apginti JAV interesų pietinėje 'gynimosi arkoje'. Anot Brzezinskio, tokiose pat Vakarų ir Rytų 'arkose' padėtis yra stabilizavusi, JAV turi savo įgulas Europoje ir Japonijoje, bet pietryčiuose jų nėra. Atseit, stabilumas reikalauja ten jų buvimo. Ir nesiskaitymo su priemonėmis.

O kokia yra paties Muskie užsienio politikos vizija? Tiesą sakant, iki šiol ja niekas ir nesidomėjo. Ir Valstybės Sekretorium jį buvo paskirtas ne dėl jos, bet dėl turimos padėties senate. Prezidentas skaičiavo, kad Muskie, 22 metus išbuvusiam senate, bus lengviau įtikinti savo buvusius kolegas vienu ar kitu atveju, negu pašaliečiui advokatui kaip Vance, ar profesorui -

(Nukelta į 2 psl.)

Sukaktuvininkas komp. Alfonsas Mikulskis su žmona Ona ir Čiurlionio ansamblio pirm. Vladas Plečkaitis.

ČIURLIONIO ANSAMBLIS IR JO VADOVAI

Stasys Santvaras

Sakoma, kad muzika pakeičia žmogaus būdą. Ar iš tikro taip yra - labai sunku pasakyti. Tačiau, kad muzika sukelia gražiausių minčių ir jausmų, kad ji įkvepia žmogų ir praskaidrina jo kasdienybę - abejonių turbūt nekelsim.

Vienas italų profesorius, pasaulinio garso archeologas, gerai susipažinęs su lietuvių liaudies dainomis, taip yra pasakęs: 'Mes, italai, jau tedainuojam tik apie meilę. Jūs, lietuviai, turite dainas, kurios aprėpia visus žmogaus darbus ir jo gyvenimą nuo lopšio iki kapo duobės'.

Ir tai nėra vėju pamušti pagyrimai. Mūsų liaudies dainos iš tikro apdainuoja daugelį žmogaus gyvenimo darbų, apeigų išgyvenimų, o jų gausūs ciklai baigiami nepaprastai savaimingom ir jausmingom raudom.

Teisingas ano italo posakis ir dar vienu požiūriu: mūsų dienom turbūt jau visas vadi-

namas pasaulis tedainuoja, te rekauja tik apie meilę. Nedrįsiu sakyti, kad moters ir vyro meilė yra prastas dalykas, tik, deja, ne ji viena, ne jos sukuriama atsitikimai sudaro žmogaus gyvenimo turinį ir prasmę.

Muzikai, su pabrėžimu tariant - lietuvių liaudies dainai ir muzikai - savo gyvenimus ar nemenką jų gyvenimų dalį yra paskyrę dirigentas ir kompozitorius Alfonsas MIKULSKIS, kanklinkė Ona MIKULSKIENĖ, ansamblio šokių vadovai, solistai ir visos čiurlionietės bei čiurlioniečiai, kurie tame tautinio meno sambūry dainavo, šoko, vaidino ir grojo kurių ir dabar dar matom toki būri, kuris šviečia it pavasario gėlynas. Tas darbas, ta dainos ir muzikos meilė, jeigu ansamblio dalyvių charakterių ir nepakeitė, tai, tikriausiai, juos ugdė, stiprino ir praturtino. Grožis ir jo ilgesys yra didelės jėgos mūsų visų gyvenime. Bet šiuo atveju reikšmingas ir laikas, liudijantis Čiurlionio ansamblio vadovų ir visų jo dalyvių valią, ištvermę ir pasiryžimą gyventi drauge su lietuviškąja daina, sielotis jos dainavimo kultūra ir to meno šilima gaivinti bei stiprinti klausytojų širdis.

Laikas, deja, nėra didelis žmogaus draugas, labai ribota jo sauja mums yra skirta. Tad gal ir ne tiek svarbus yra laikas, kiek svarbūs būna i dienas ir valandas žmogaus imintį pėdsakai. Stai, regis, dar taip neseniai - 1955 metais - Clevelande Jūs gražiai paminėjot muziko A. Mikulskio kūrybinės veiklos 25 metų sukaktį, o Čiurlionio ansamblio 15 metų 'žaliąją jaunystę', kurios, kaip man vaidenasi, ir dabar jam nestinga.

Tą pačią šventę anuomet ir Bostone mes šventėm. Ir štai kaip tada šnekejom: 'Čiurlionio ansamblis yra sunkių ir ne-

ramių dienų dūdikis. Tačiau lietuviškosios dainos meilė, jaunos patriotizmo kupinos širdys, darna ir susiklausymas, neeiliniai Ansamblio vadovo gabumai yra padarę tai, kad Čiurlionio ansamblis per tuos 15 metų yra atlikęs didžiųjų ir garbingųjų žygių. Gausybė koncertų Vokietijoje, o dabar jau JAV ir Kanadoje yra išgarsinę lietuvių tautos vardą, suradę šimtus mūsų laisvės reikalo draugų, palaikę lietuvių ryžtą ir atsparumą kovoj dėl laisvės, o svarbiausia - daug kam yra atskleidę lietuvių liaudies dainų grožį ir savaimingumą... Tegu Čiurlionio ansamblis ir jo vadovai dar ilgus metus nepavargsta! Tegu tampa kūnu čiurlioniečių kilnūs tikslai ir siekiai! Tegu skamba mūsų dainos po šalis plačiausias! Tegu lietuviškoji daina sulaukia laisvės savo gimtoji šaly!'.

Atrodo, kad ano meto Bostone lietuvių linkėjimai dar ir šiandien savo aktualumo neprarado, nors i praeities pragarne nuriedėjo ištisi 25 metai. Per tą laiką Čiurlionio ansamblio vadovai ir pats ansamblis sulaukė brandos metų, nemažai dainavo, grojo, vaidino, šoko ir keliavo, o turbūt svarbiausia - išliko gyvas ir veiklus tokiu niauriu metu, kai absoliuti dauguma Amerikos lietuvių chorų sunyko ir išmirė, nelyginant, kaip žydo bitės (iš tikro - tokį nuosmukį labai sunku suprasti, o dar sunkiau pateisinti).

Tik keletą akimirkų i tuos 'naujuosius' 25 metus pažvelgus, nelengva patikėti, kad A. Mikulskis šiemet mini jau ištisą pusę amžiaus savo muzikinės ir kūrybinės veiklos, o jo vadovaujamas Čiurlionio ansamblis jau yra daug gražių nuotykių bei patyrimų turinti 40 metų asmenybė. Viena tik yra aišku - tikrai miela juos

(Nukelta į 4 psl.)

Poetas, rašytojas ir dramaturgas Stasys Santvaras kalba čiurlioniečių pagerbime. Gilu-moje sėdi R. Babickas, Ona ir Alfonsas Mikulskiai ir Vladas Plečkaitis.

J. Garlos nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Įprava*

Palyginimas su 1914 metų rugpiūčiu. — Kancleris Schmidtas keliauja į Maskvą: britai ragina nenusileisti. — Afganistano anekdotas. — Vidaus kovos Irane

Vokietijos kancleris Schmidtas, kuris birželio mėn. žada važiuoti į Maskvą tartis su Brežnevu, kelis kartus nūdienę padėti palygino su 1914 m. rugpiūčiu, kada prasidėjo pirmas pasaulinis karas. Der Spiegel tam paskyrė savo pagrindinį straipsnį. Faktinai pirmas tą analogiją pravedė Princetono universiteto prof. Miles Kahler, amerikiečių Foreign Affairs skiltyse. Tiesa, 1914 metais karas atrodė palyginti nedidelis įvykis, šiandien gi atominis karas nepaliks nieko kuo galėtum pasidžiaugti. Bet, kaip 1914 metais niekas nesitikėjo tikro pasaulinio karo, taip ir dabar turima vilties kad konfrontacija nebūtinai turi vesti prie totalinio karo. Prof. Kahlerio išvada: 'Analogija su 1914 metais rodo, kad gerai apsiginklavusios valstybės, susidūrusios su vidaus su-kumais yra linkusios rizikuoti ir pradėti pavojingus žygius.' 1914 metų politikai nepasizymėjo savo numatymu ar išmin-timi, tačiau ir po 66 metų ne-galima per daug džiaugtis at-sakingais valstybininkais. Nė viena administracija nepada-rusiu tiek daug klaidų tokiu trumpu laiku kaip Carterio, o po Kubos krizės sovietai dar nebuvo taip apsiskaičiavę kaip Brežnevo gauja su Afga-nistano okupacija.

Schmidtas ruošiasi Maskvon įspėti Brežnevą, bet jo konku-rentas į ateities kanclerius - Franz Josef Strauss - aiškina, jog tai daugiau politiniai su-metimai, kad užsidėtų taikos išgelbėtojo aureolę. Kaip ten bebūtų, paskutinių dienų įvy-čiai kalba daugiau už analo-giją, bet ne prieš ją.

Londoniškis The Economist ragina vokiečių kanclerį nepa-mesti nervų: 'Don't blink, Schmidt' - prašė britų savait-raštis didelėmis raidėmis ant savo gegužės 2 d. viršelio. Jis (Schmidt) esąs įtakingiausias politikas nekomunistiniame pasaulyje. Carteris esąs pak-skendes prieštaravimuose ir nesukelia pasitikėjimo. Mrs. Thatcher mato aiškiai, bet va-dovauja ūkiškai silpnam kraš-tui. Giscardas esą suvaržytas pačios Prancūzijos pradėtos pusiau izoliacijos. Tik Schmid-tas turis, ar bent turėjęs, aštrų protą, jėgos bazę į centrinę ro-

Pakvietimas Schmidtui.

lę įvykiuose. Ta kombinacija galėtų gražinti prasmę Ameri-kos politikai ir suteikti kiek vie-nybės Europos stovykloje. Bet ji to nedaro. Schmidtas bus pavargęs po 6 metų kancleria-vimo. Savaitraščiui atrodo, jog Schmidtas bijo, kad Sovie-tų Sąjunga gali nutraukti visą prekybą su Vakarų Europa ir apsunkins bendravimą tarp abiejų Vokietijų. Bet tai nesą-patiktina. Rusijai prekyba su Vakarais yra svarbesnė, ne-gu atvirksčiai. Jei šiandien Rusija nutrauktų Lenkijos, Vengrijos ir Rytų Vokietijos prekybinius ryšius su Vaka-rais, ji susilauks sunkiai nuga-limų problemų, krizės Varšu-vos pakto kraštuose.

Schmidtas be reikalo bijas ir analogijos su 1914 metais. Tiesa, šių metų krizė, kaip ir 1914 metais, turi tą pačią prie-žastį. Viena valstybė - tada Vokietija, šiandien Rusija - sparčiai ginkluojasi, kad gau-tų ko nori. Islamiška pietų-va-karų Azija primena anų laikų Balkanus. Didžiosios valsty-bės turi čia interesų, bet nega-li pilnai kontroliuoti įvykių ei-gos. Bet esą ir skirtumų. 1914 metų krizėje buvo įveltos pen-kios daugiau ar mažiau vieno-dos galybės - Vokietija, Austri-ja-Vengrija, Rusija, Prancūzi-ja ir Britanija - o tai sudarė daugiau painiavos negu dabartinė, iš esmės tik dviejų valstybių, Amerikos - Rusijos santykių krizė. Vokiečių Die Zeit, kuris dažnai išreiškia Schmidto mintis, siūlo susita-rimą, pagal kurį Rusija sutik-tų su Afganistano neutraliza-cija ir susilaikytų nuo atomi-nių ginklų panaudojimo Euro-

poje už susilaikymą nuo bent kokių sankcijų dėl Afganista-no ir naujų derybų dėl atomi-nio apsiginklavimo. Bet tai, britų akyse, tuščios svajonės. Brežnevas su tuo nesutiks ge-ruoju. Nieko prieš Schmidto kelionę į meškos vyr. būstinę, bet ten jis turi važiuoti tik kaip bendros Vakarų politikos pasiuntinys ir ... nemirskėti.

Užsiminus Afganistaną ... Maskvoje vienas pilietis klausia kito:

— Kodėl mūsų kariuome-nė taip ilgai užsibuvo Afga-nistane?

— Todėl, kad mes vis dar negalime rasti žmonių, kurie mus ten pakvietė!

Laikas amerikiečių bandy-mui išgelbėti įkaitus nebuvo blogas. Nuo balandžio vidu-rio ajatola Khomeini smarkiai kovoja su kairiaisiais elemen-tais Irane. Tų yra dvi grupės: Mujaheddin - tikinčiųjų į Marksą ir Islamą, ir Fedayin -

Dar kalbant apie PASAULIO LIETUVIO leidimo prasmingumą... Tuo vardu dvisavaitinis buvo pradėtas leisti Kaune 1937 m. gegužės 15 d. Sekančiais metais Lenkija ultimatumu pareikalavo užmegsti su ja diplo-matinius santykius. Dabar žinome, kad artėjančio pasau-linio karo akivaizdoje tuo iki tam tikro laipsnio buvo su-interesuota ir Lietuvos vyriausybė, bet ką tada rašė P. LIETUVIS? 1938 m. gegužės 1 d. 9 (12) Nr. ten, kaip 'istorinis dokumentas' žodis žodįn perspausdinamas atsi-šaukimas iš Chicago komunistų VILNIES:

"PRASIDEDA PASAULINIS KARAS".

Lietuvos Nepriklausomybė Pavojuje!

Dalyvaukite visi prakalbose, kad išgirsti, kaip Hitleris užgrobė Austriją, kaip Lenkija mobilizuo-ja savo kariuomenę prieš Lietuvą; kaip fašistai grumuoja Čekoslovakijai ir kas dedasi Ispanijo-je... Kaip į tą padėtį žiūri Sovietų Sąjunga, Fran-cija, Anglija. Tai bus nušviesta prakalbose. Nuo Vilnies kalbės Leonas Pruseika ir Matas Šolomins-kas."

O aprašant jau įvykusius mitingus tarp kitko pra-nešama:

"Laisvės (New Yorko komunistų — vm) re-daktorius Mizara ragino užmiršti politinius skir-tumus ir veikti visiems bendrai Lietuvai gelbėti, 'Vilnius ir Vilnija buvo Lietuvos, ir pasiliks'."

Iš Vilnies cituojama, kad Lietuvos nepriklausomybė palaiką du faktoriai: Sovietų Sąjunga ir ta aplinkybė, kad Lietuvos kova — tai kovos dalis už taikos palaikymą.

Kaip matome, valdžios pinigais leidžiamas pasaulio lietuvių 'oficiozas' buvo įsijungęs į komunistinę propa-gandą, jo redaktoriams (R. Skipičiui, dr. J. Leimonui ir J. Kalnėnui) to nesuvokus. Kokią turime garantiją, kad tas pats neatsitiks ateityje? Iš kitos pusės žiūrint, tau-tos gyvenime pasitaiko momentu, kai vienybė yra dau-giau pavojinga už prasmingą išsiskirstymą. vm

kurie yra socialistai ir nebaž-nytiniai. Jų lizdai yra univer-sitetuose, todėl Khomeini pra-dėjo akciją prieš juos, paskelb-damas kinų pavyzdžiu 'kultū-rinę revoliuciją'. Balandžio 18 d. buvo uždrausta studen-tams politikuoti ir į universi-tetus buvo pasiųstos mušeikų gaujos - ne tik studentų, bet ir gatvės 'sumobilizuotų' valka-tų. Mujaheddin'ai nedaug priešinosi. Fedayin'ai kovojo smarkiau ir neteko keliasde-šimties žmonių. Sužeistų bu-vo šimtai. Kairieji, aplamai

imant, traukiasi pagrindin. Fedayin'ai palaiko gerus ry-šius su kurdais ir azerbanie-čiais, siekiančiais autonomijos.

MACHINISTS/TOOLMAKERS

Train For a New Career

Westchester business forms man-
ufacturer seeks machinist, tool
and die makers interested in ac-
quiring new career skills in print-
ing machinery. Top wages and
benefits.

Call A. Genovese
(914) 592-6826
An Equal Opportunity Employer. JA

SEWING MACHINE- MECHANIC
Well-established men's tailored cloth-
ing firm, SE Penna, offers to pay &
all fringes, steady work & excellent
working conditions. Call 215-376-2971.
(18-20)

MANUFACTURING

We are a medium sized west coast
manufacturer of precision mechanical
products for aerospace, marine and
industrial applications and have the
following opportunities available:

MECHANICAL ENGINEERS
PRODUCTION SUPT.
PC SUPERVISORS
FOREMAN M/F

INDUS/MFG ENGINEERS

If you are interested in exploring
these opportunities forward resume to:

SARGENT INDUSTRIES
2533 E. 56TH STREET
HUNTINGTON PARK, CALIF. 90255
ATTN: MIKE HELTON
Equal Opportunity Employer (16-22)

Europiečių talka sankcijom prieš Iraną.

JAV užsienio politika...

(Atkelta iš 1 psl.)

kaip Brzezinskiui ar Kissinge-riui. Tokiu būdu, Muskie pa-skyrimas išplaukė daugiau iš vidaus, negu užsienio politikos sumetimų.

Klausimas, kaip jam pasi-seks bendrauti su tos pačios kil-mės Brzezinskiu - palieka at-viras. Muskie laikomas nedip-lomatiškai temperamentingu, o tautiečiams dažnai sunkiau susikalbėti kaip svetimiams.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

IPRATINKIME JAUNIMĄ LIETUVIŠKAI SKAITYTI

Mokslui baigiantis ruošiamos išskilmės, teikiami pažymėjimai ir dovanos, atsisveikinama vasarai su gausiais linėjimais. Ar tikrai visi domimės mūsų atžalyno tautiniu lavinimu? O girdim kartais, kad mokinių kiekis tolydžio mažėja, kad savos kalbos mokėjimas silpsta. Ir kad lit. mokyklas baigę vėliau daugelis nusigrįžta nuo lietuviybės. Girdim irgi, kad švietimo vadovai dirba išsijuose, ieško būdų nesėkmėm šalinti, gamina naujų priemonių sėkmingumui užtikrinti.

Spaudoj pasitaiko įžvalgių balsų tais klausimais:

Tėviškęs Ziburių įžanginis: Lietuviškumas kaip abstraktus dalykas jaunimo nevilioja. Jis ji turi ne tiek išmokyti, kiek pajusti, išgyventi, pagauti dvasinį tautos virpėjimą.

Veiklusis jaunuolis Viktoras Nakas, ypač pasinėšęs į visuomeninę sritį, taip išsireiškė: Jaunimo politinio sąmoningumo ugdymas yra vienas iš opiausių klausimų visoje išeivijoje.

Lietuvių kalbos lektorė universitete M. Stankuvienė-Saulaitytė apie tautinį jaunimo ugdymą: Ar mūsų vaikai pajus, kaip gera būti lietuviu? ...

O mūsų kultūros ir švietimo globotojas PLB pirm. V. Kamantas iš savo valdybos narių gavo itin prasmingą dovaną - lentelę su įrašu: Mažiau kalbų daugiau darbų! Svarbu, kad tas įrašas nebūtų užmirštas, o vykdomas. Tinka jis ir visom valdybom bei tarybom, kaip gairė tobulesnio veikimo siekiant.

Argentinos ir Urugvajaus jaunimo svietystė pas mus - pasigėrėtinas nuotykis. Nustebom, kad "užmirštam kampley" - Pietų Amerikoj galėjo taip puikiai sužaliuoti lietuviški želmėnys. Tai akivaizdus tautinės meilės ir nuoširdaus darbo vaisingas liudijimas, mūsų viršūnėm įsidėmėtinas. Ir apleistas, ir gerokai nutautusias tolimas salas užtikrintai galima pabudinti ir grąžinti tautai, tik reikia tikro noro ir nuoširdžiai darbščių vadovų. Stai kur jaunimo lietuviškumo raktas! O jei pas mus smunka lietuviybės lygis, tai arba vadovų stoka, arba apsilaidimas.

Bent JAV ir Kanadoj vadovų tikrai dar nestinga. Tad kur spragos? Kur apsilaidimai? Dabar mokslo gale verta ne tik gražius žodžius barsyti, bet būtina gilintis į pa-

žangos (ar atžangos?) vaisius ir daryti išvadas. Vasarą mokytojai studijų savaitės teaptaria visą tai ir rudenį teateina su naujais planais mokslo metams.

Jaū mūsų spaudoj nekarta buvo nurodyta viena ryški, gal pati stambioji yda: liuanistinės mokyklos neįpratinamūsų jaunimo lietuviškai skaityti! Iš tiesų, be savų spaudinių skaitymo - į kultūrą neįaugs. Todėl jau dabar su gražiais atostogų linėjimais kiekvienas lit. mokyklos mokinys apdovanotinas ir sava tinkama knyga. Teiktina ne tik tiem, kur gerai mokėsi, bet ypač silpnesniem. Ir vengtina biurokratinė mada: nieko nėra nuobodesnio, kaip visiem gauti tą pačią dovaną, t.y. vienodas knygas. Reikia ieškoti patrauklaus įvairovumo. O linksma lietuviška knygelė su asmeniniu mokytojo įrašu bus ir tautinis ryšys, ir gyva paskata tolimesniam mokslui lietuviškoje mokykloje.

(d)

DEVYNIOLIKTASIS DIRVOS NOVELĖS KONKURAS

Mecenatas SIMAS KAŠELIONIS

- **Tema.** Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.
- **Ilgis.** Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėlė rašytų, su dvigubu tarpu.
- **Laikas.** Paskutinė rankraščiai įteikti data 1980 m. birželio 15 d.
- **Adresas rankraščiams siųsti.** Dirva, Novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.
- **Paruošimas.** Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėlė ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Vokelis nebūs atidarytas nelaimėjus.
- **Sąlygos.** Laimėjusiam autoriui bus įteikta mecenato Simo Kašelio 600 dolerių premija, Dirva turi teisę premijuotą novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje ar atskiru leidiniu novelių rinkinyje.
- **Nepremijuoti rankraščiai.** Grąžinami tik autoriams prašant.
- **Jury komisija** iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Iš Vytauto ir Eugenijos Meškauskų išeistuvių, jiems išsikeliant į Floridą. Nuotraukoje iš kairės: dr. Juozas Bartkus, Eugenija ir Vytautas Meškauskai, Mečys Valiukėnas, kalba Cezaris Modestavičius, Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos pirmininkas, Genovaitė Modestavičienė, Nugaromis atsisukę Jonas Čimkus ir inž. Eugenijus Bartkus, gilumoje Bronius Kaškaitis.

V. A. Račkausko nuotr.

Vytautas ir Eugenija Meškauskai išvyksta iš Chicagos

Vytautas Meškauskas, ilgametis Dirvos bendradarbis, pasaulinių įvykių apžvalgininkas ir kronikininkas, kaip ir poskyrio "Iš kitos pusės" pradininkas, gegužės pradžioje apleidžia Chicagą ir persikelia į saulėtąją Floridą. Tai sužinojo Dirvos skaitytojai Chicagoje greitomis susimetę su rengti su juo ir Eugenija Meškauskiene susitikimą, siekiant jiems palinkėti sėkmės tiek keliantis, tiek ramaus ir gero poilsavimo naujoje vietovėje.

Taip balandžio 25 dienos gražų vakarą per 70 dirvininkų susirinko į Lietuvių tautinius namus šeimyniškai vakarienei.

Vakarienei. Vakarienės šeimininkas Jonas Jurkūnas, Dirvos leidėjų Vilties draugijos vicepirmininkas, taria žodį, sveikindamas mieluosius Vytautą ir Eugeniją Meškauskus ir džiaugdamasis, kad itin trumpu laiku pavykę sutelkti tokį, palyginti, gausų dalyvių būrį, akino visus bendrauti, keistis mintimis, maloniai praleisti vakarą.

Servuojant kavą, Mečys Valiukėnas keletą brožų nusakė Vytauto Meškausko, kaip plunksnos darbininko, įžvalgaus kronikininko asmenybę ir pasidžiaugė, kad Vytautas keičia gyvenvietę, bet nekeičia savojo pomėgio ir liekasi Dirvos pagrindinių bendradarbių gretose! Kalbėtoją traukia a) Vytauto Meškausko sugebėjimas "vaikščioti visad ant žemės", įvykius vertinti realiai, neišlekiant į dausas, nesivadovauti jausmais, b) įvykius vertindamas Vytautas žvelgia stebėtojo žvilgsniu, neišina ministėriams, prezidentams mokytoju ar vadovu, c) įvykius vertina ir aptaria pažymėtinai trumpais sakiniais ir ryškiais vaizdais, d) Vytautas savo rašiniuose visad išlieka džentelmenu, pagarbūs kitam žmogui, naudodamas kitų mintis, tarimus, nurodo šaltinius, kurių nemaža jis savo apžvalgose naudoja.

Linkėjimus Vytautui ir Eugenijai Meškauskams pareiškia: Bronius Dūda (Los Angeles), Cezaris Modestavičius, Jonas Jurkūnas, Vytautas Račkauskas ir Adolfas Svažas. Visų vakarienės dalyvių vardų, Severina Juškuvienė ir Mečys Valiukėnas, įteikia Vytautui Meškauskui simbolinę, naują lietuviškų raidynų rašomąją mašinėlę. Gerokai nustebęs (taip atrodo), Vytautas Meškauskas taria padėkos žodį.

Baigiant pirmuosius ka-

vos puodukus tuštinti, vakarienės šeimininkas Jonas Jurkūnas, visiems nelaukta, iškviečia Vytautą Meškauską su Mečiu Valiukėnu "padaryti pasikalbėjimą"... Siedu išsukimą priima ir po valandėlės pokalbį pradeda. Pirmąjį klausimą: "Kaip gimsta visad tuo metu skaitytojams daugiau ar mažiau įdomių apžvalgų temos?", Vytautas atsako: Temas man parenka pats gyvenimas, kitų apžvalgininkų to gyvenimo komentarai ir manoji nuovoka"... Tai esą nelengva, žinant, kad jo pirmadienį iš Chicagos išsiųstoji apžvalga "Dirvos" skaitytoją tepasieks tik kitos savaitės ketvirtadienį! Ta proga, Vytautas vaizdžiai perteikia jo šios dienos (balandžio 25), tiksliau pereitos nakties metu JAV bandymą išvaduoti Teherane kalinamus amerikiečius, kaip jis sekė to žygio komentarus įvairiuose ekranuose ir kokią sampratą jis esąs susidaręs. Pora kitų klausimų. Vytautui juos atsakant, į pokalbį papildomais klausimais įsijungia ir kiti dalyviai — Eugenijus Bartkus, Antanas Juodvalkis, Kostas Ramonas, Jonas Činkus...

Savo atsakymais bei paaiškinimais, Vytautas Meškauskas, galima drąsiai teigti, "išlaikė egzaminus "Dirvos" skaitytojams ir atnešė geresnį supratimą, kiek darbo jis įdėd, tas apžvalgas parengdamas, kiek ir kokios literatūros, periodikos jis perleidžia savo kritiką, siekdamas jų mintis perteikti skaitytojams, tai esąs "ful time job"... Tarp kitko, jis pareiškė padėką savo kaimynui Numgaudui, kurio dėka gaunąs Lufthanza lėktuvais V. Vokietijos periodiką rytojaus dieną! Ir tą paslaugą jis naudojęsis jau ilgą laiką, nežinąs kaip būsią Floridoje...

(Nukelta į 4 psl.)

JUOZAI ANDRIUI VISUOMENĖS PAREIKŠTA PAGARBA

Dvejopai susiklojusi buvo ta šventė: jo 80 metų kiek pavėluotas priminimas (g. 1900, I. 1.) ir jo labai įdomaus Lietuvos žemėlapiu pristatymas.

Visuomenė įrodė, kad tapo sužavėta, nes susibūrė šv. Kazimiero salėje šio balandžio 27 d. daugelį žymių asmenybių: du prelatai, kunigai V. Balčiūnas ir dr. P. Celiešius, generalinis konsulas V. Čekanauskas, ir nemaža mūsų lietuviybės viršūnių — organizacijų pirmininkų bei kitų veikėjų. Tik prelatas J. Kučingis ir rašytojas B. Brazdžionis negalėjo dalyvauti, nes tebevažinėja Rytuose ir tolimose šalyse, tačiau parapijos vadovas maloniai suteikė savo salę, o poetas specialiai dedikavo savo eilėraštį (prie Vaidilos Valiūno) kurį įspūdingai pakeklamavo iškilioji Vincė Jonuškaitė Zaunienė.

Vladas Šimoliūnas, Lietuvos Veteranų Sąjungos "Ramovė" vardu, atidarė akademiją pažymint, kad pulk. J. Andrius yra tos sąjungos garbės nariu, nes buvęs tarp pirmųjų savanorių, o taipgi Lietuvos kariuomenės pradinis kūrėjas Panevėžio srityje, kartu su K. Bizausku (to miesto anometinis valdybos narys, kariuomenės organizatorius, išrinktas vėliau valstybės Tarybos nariu, vėliau pasirašęs Nepriklausomybės Aktą, ir pagaliau dirbęs kaip ministras U. R. Ministerijoje — (mano pasta) ir pulkininku Variakoju kaip jo adjutantas.

Gen. konsulas V. Čekanauskas pabrėžė, jog jam nepaprastai malonu pastebėti, kad taip gražiai vystosi Lietuvos pažinimas ir svetur, tokiais žymiais moksliniais darbais paremtas, nes žemėlapiu ne tik šabloninė geografinė braižyba, o nustatomi neatremiamais faktai, ir tuo verčia pasaulines atlasų laidas pasitaisyti, nurodant Lietuvos ne-

Juozas Andrius, Topografijos plk. lt., gimęs 1900 m. sausio 1 d. Panevėžyje, kartografas, Lietuvos žemėlapių autorius.

priklausomybę ir praeitį bei atmetant okupantų propagandą ir užrašus.

Pridūrė prabėgom, jog dėl žemėlapių kontraversija yra amžina, kai kam viskas nepatiks, suras priekabėlių...

A. Glazė širdingai sveikino autorių Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos vardu, kaip jos pirmininkas, pažymėdamas, kad dar nebuvo tokia gero Prūsų žemėlapiu, kurio vietovardžiai veik visi senprūsiškai — lietuviški, ir jisai galįs tai paliudyti ir atpažinti, nes ten gimė ir jo tėvai.

A. Masaitis, A. L. Tarybos Los Angeles apskrities pirmininkas sveikino autorių panašiai.

A. Milienė, Birutėčių vardu, taip pat.

J. Kutra, Biržų gimtinės, atskleidė, jog tikrasis šio žemėlapiu mesenatas yra Devenų Kultūros Fondas. Pačiam autoriui tokios išlaidos būtų pernelyg sunkios. Teisininkas J. Kutra dirbo U. R. Ministerijoje kaip Karaliaučiaus gen. konsulato sekretorius, ir dėl vietovardžių, nei iš ten būto mūsų archyvo žinių, nei iš jo asmeninės patirties prieštaravimų neatsirado.

Alena Devenienė, Vilniūčių Draugijos vardu, prisipažino, jog Panevėžys netoliese jų dvaro esąs buvęs, ir todėl daug žino apie Andriaus jaunystę ir žygius. Taip; jisai organizavo savanorius; buvo paskirtas Ramygalon; paskum į frontą prie Dauguvos. Gen. leit. M. Kathe, buvęs Panevėžio srities brigados vadu, ir J. Urbšys, vėliau tapęs U. R. Ministru, iš pradžių tarnavo savanoriu Panevėžio batalione — abu turėjo tamprių ryšių su Andriumi, kaip ir S. Bizauskas, 1941 m. kritęs Černevės žudynėse.

Ji plačiai nusakė Andriaus karjerą, pradedant nuo aukštųjų kariuomenės kursų ligi Karo topografi-

jos skyriaus viršininko ir Karo mokyklos dėstytojo. Šitą jau žinojome iš L. E. apybraižos tiek turtingos ir vaisingos jo veiklos, kad ir sutraukti neįmanoma. Bet išskėlė ir jo silpnę: — patriotizmą.

"Mielas Juozai, — kalbėjo jį, — topografe, mokslininke, kary. Išklampojęs esi visą Lietuvos žemėlį skersai ir išilgai. Su kiekvienu kalniuku, su kiekvienu ežerėliu brendo tavo prisirišimas savam gražiajam kraštui. Kiek meilės, kiek pasišventimo įdėta. Tai vis idėjinis ryžtas... Dieve padėk siekti jaunoms kartoms to paties. O Tau, — ačiū!"

Paskutinis kalbėtojas, tradiciniai, patsai solenizantas ir kaltinamasis tarė šiaip:

"Žemėlapiu? Kokia jų esmė ir prasmė? Manaip, tai ne tik ribų bei vardyno mechaninis užfiksavimas. Daug daugiau, giliau. Jų pagrindu slėpi nepažįstamas faktų mokslas, todėl nėra prasmės įsikibti aktualion būkle. Tiesa būtų žiauriai iškraipyta. Jų motyvas? — švietimas mokykloms, šeimoms, svetimieams. Kaip knygos, kaip raštai, tai galinga priemonė atskleisti tikrovę. Todėl šios buvusios mūsų apgyventos praeityje teritorijos čia neparodomos etnografinė lygtimi, o istoriškai. Seikant VLIKo nusistatymu, čia valstybinės ribos išbrėžiamos keliais variantais, bei vislaik pagal nepriklausomų valstybių sutartis: su Latvija, Rusija (1922), Lenkija (Liublino Unijos rubežius — tai paskutine sutartis pasirašyta), ir Vokietija, kuri užkariavo mūsų brolius prūsus 12 šimtmečiuje. Taigi, atsisakome sekti naujovardžius, užmesčius okupantų, kas ir kada jie buvo ir bebūtų. Pagal Salio, prof. Puzino, Trautmano Gerulio, Peteraičio, Martyno Brako ir Č. Ged-

Čiurlionio ansamblis...

(Atkelta iš 1 psl.)

matyti darniame tebedainuojančiame ir tebemuzikuojančiame būry...

Čiurlionio ansamblis, kaip daugelis gerai žinom, puoselėja ir ugdo ne tik lietuvių liaudies dainas, mūsų kompozitorių harmonizacijas, originalius kūrinius ir chorinį dainavimą, bet ir mūsų tautinius šokių, mūsų liaudies instrumentų ir jų muziką. Tokį platų veiklos lauką ansamblio vadovai pasirinko pačioje darbu-

gaudo studijas ir jų kalbinius darbu.

Tai tiek jo žodžių.

Iš savo pusės, Dirvos korespondento pareigose įklampus, pasiteisinant atsakyti, jog nesmi sugalvojęs nei vieno "atlietuvinimo" — aklaui sekiau seniausius mums pasiekiamus žemėlapius ir aprašymus, k. a. M. K. Radvilo (Jansonių 1613 metų laida), M. G. Valavičiaus (1559 m. Lietuvos - Miškinų Registras), Prūsų karaliaus Fridricho Wilhelmo III apie 1817 išleistą Prūsijos žemėlapi, didelį, nepaprastai smulkų, kuriame yra aiškus tikrai autentiškų lietuviškų vietovardžių, ypač smulkiuose miesteliuose, kaimuose, dvaruose, tada dar nepalietų germanizacijos siaubo — jų ne atlietuvininti nereikia, tik pavartoti mūsų abėcėlę, ne vokišką ar lenkišką.

Entuziastiškais laiškais sveikino autorių: prel. L. Tulaba, tėvas dr. V. Gidžiūnas: konsulai: A. Simutis, J. Žmuidzinas, J. Daužvardienė; Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis ir daugelį kitų, — visų suminėti neįmanoma, tik privalu išskirti Petro Babicko siūlymą, kad reikėtų Tarptautiniame Teisme kelti okupantų padarytas begėdiškas skriaudas, panaikinant mūsų vardus ir įbruktant savus.

Dalia Bobelienė yra Devenų Fondo administratorė; Juozas Kapočius šio žemėlapiu leidėjas.

Antroje šio pobūvio dalyje vyko meninė programa. Vincė Jonuškaitė-Zaunienė deklamavo B. Brazdžionio specialiai J. Andriui parašytą eilėraštį, o Raimonda Apeikytė sujaudino publiką, puikiai atlikdama ta proga Šopeno "revoliucinį etiudą".

R. Apeikytės subtilus skonis tik pagirtinas — Baltijos jūros bangų ritminį ošimą išgirdome, lyg perkelti Palangon — Kastyčio didvyriškus žygius ir aimanas — įsivaizdavome tą suskaldytą gintaro pilį...

Česlovas Gedgaudas

P. S. Žemėlapis gaunamas pas platintojus ir pas Devenų Kultūros Fondo administratorių Jurgį Bagdoną, adresu: 550 — 59 Lane, South, St. Petersburg, Fla. 33707.

pradžioje. Užmojis, pasirodo, turėjo savo tikslą ir prasmę.

Daugelis čiurlioniečių panoro dainuoti ir šokti — jie sudarė atskirus vyrų ir moterų chorų mišrų chorą ir šokėjų trupę. Gausūs merginų būriai pareiškė norą išmokyti kanklėmis skambinti — čia daug ne tik malonaus, bet ir sunkaus darbo turėjo muzikė Ona Mikulskienė. Vyrai išpruso neblogoi pūsti ragelius, birbynes, skudučius ir dūdas. Atseiti, jaunas ir vyresnius žmones į Čiurlionio ansamblių gundė jungtis ne tik daina ir chorinis dainavimas bei giedojimas, bet ir nemenka puokštė kitokių muzikavimų galimybių.

Tiesa, velionis kompozitorius Stasy Simkus, A. Mikulskio mokytojas ir neabejotinas anų dienų mūsų kultūrinio gyvenimo ugdytojas ir autoritetas, savo ugningu temperamentu neigė liaudinio pobūdžio muzikinių ansamblių organizavimą. Jo nuomonė tuo klausimu buvo garsiai ir atvira pareikšta: "Birbynės, rageliai, skudučiai, kanklės ir kiti mediniai liaudies instrumentai yra primityvūs, savo amžių atgyvenę muzikos padargai, nėra prasmės jų tobulinti, kai jau turime pakankamai gerai išstobulintas fleitas, klarnetus, fagotus ir fortepionus". Ir nebūtų galima tarti, kad velionis komp. S. Simkus, taip kalbėdamas, būtų daręs didelę klaidą. Laisvame ir ne priklausomam tautos gyvenime gal tik vienas kitas mėgėjų sambūris galėjo liaudies muzikos instrumentais pažaisti, nes juk būtų buvę apstas galimybių ir aukštesnį ir tobulesnį muzikinę kultūrą lygi pakilti.

Tačiau prabėgę metai ir jų atnešti sunkūs išgyvenimai parodė, kad laikas ne tik gerus ir tragiškus istorinius įvykius atneša, bet jis padiktuoja kada ir kokiom dūdom mes turim grotili... Lietuvių tautos kruvinų ir žūbtūnių kovų laikotarpyje, kanklės, rageliai, birbynės, skudučiai ir dūdos į mus prabilo savaimingom garų spalvomis, savaiminga muzikine kalba ir šilima, mes pasijutome daug turtingesni esą, savo tautos sielą turį tokių žiburių, kurių jokios vėtroš negali užgesinti... Vadinasi, ir Čiurlionio ansamblio plačiu mostu puoselėjami lietuvių liaudies muzika nebuvo bergždžia ir beprasmiška.

Savaime suprantama, tad gal nederėtų ir priminti, kad dirigentas ir kompozitorius Alfonsas Mikulskis yra Čiurlionio ansamblio tėvas, jo darbų įkvėpėjas, jo meninio lygmens kėlėjas, jo gyvoji kūrybinė siela. Iš 50-ties muzikinio darbo metų Čiurlionio ansambliui jis atidavė 40 metų. Čiurlionio ansambly visom vaivorykš tės spalvomis sušvito A. Mikulskio talentai. Čia jis pasireiškė kaip didelių sugebėjimų ir gero skonio chormeisteris bei dirigentas, kaip kompozitorius, kaip chorinio dainavimo mokytojas, kaip magnetinė jėga, kuri ilgus metus pajėgė aplink save išlaikyti dainos ir muzikos mylėtojų būrius. Tie A. Mikulskio talentai ir darbai yra didžiulė, vargu bepasveriamą dovaną ne tik Čiurlionio ansambliui, bet ir visai lietuvių išeivių bendruomenei.

(Bus daugiau)

VYTAUTAS IR EUGENIJA MEŠKAUSKAI IŠVYKSTA IŠ CHICAGOS

(Atkelta iš 3 psl.)

Bendrai, visi vakarieniautojai suprato, kad Vytauto Meškausko (vm) asmenyturimas įgudęs, talentingas ir rūpestingas apžvalgininkas, publicistas. Ilgiausių ir našiųjų metų Vytautui ir Eugeniškai Meškauskams, nusišėlus į Floridą!

P. S. Šia proga, susitikimo rengėjų vardu, reiškiu nuoširdžią padėką visiems, savo įnašais įgalintiems dovaną nupirkti, išskirtina padėką trimis mecenatams-anonimams, išlyginusiems dovanos sąskaitą!

Mečys Valiukėnas

KŪRYBA IR MOKSLAS

Šimtas prakalbų į Lietuvą... (2)

*Pasikalbėjimas su Broniu Raila apie jo
naują veikalą*

— Užsienyje tebetrunka amžini nesutarimai ir misterijos dėl santykiavimo su Lietuvos lietuviais arba iš ten pas mus atvykstančiais. Gal galėtumėt iš savo patyrimų pasakyti: kaip atskirti dorą Lietuvos lietuvį nuo komunisto, arba jų pataikūno, arba tik prisidengėlio falšyvo neva patrioto, o iš tikrųjų sovietinio agento, mūsų skaldytojo?

— Oi, oi! Žinot, nelengva. Sakytiau — oi, sunkoka. Pagaliau čia ne viskas ir tinka viešom diskusijom. Kiek aš teismanau, tai beveik visus jūsų klausimus esu nagrinėjęs ir mėginęs atsakyti knygoje "Dialogas su lietuviais", kurio kone keturi penktadaliai prieš dešimtmetį buvo spausdinti Dirvoje (!). Matyt, neatidžiai buvo skaityta... Šiaip jūsų klausimas man primena tam tikrą muzikinį "im-promptu". Prieš karą vienas pradedantis jaunas mūsų operos dirigentas Kaune paklausė seną prityrusį vyr. dirigentą M. Bukšą:

— Diriguodamas aš visada labai jaudinuos ir nervinuos. Pasakykit, maestro, iš savo patyrimo: kas daryti ir kaip jūs pats jaučiatės?..

Bukša atsakė:
— Nenusimink, mocarte, pirmus dvidešimt metų aš taip pat labai jaudindavaus, bet paskui šiek tiek apsipratau...

Atskirti lietuvį patriotą nuo sovietinio prisidengėlio ar veidmainio ir atpažinti tikrą bolševiką aš pradėjau uoliai mokytis ir "tas operas diriguoti" jau lygiai prieš 45 metus. Tai dabar su tom problemom jaučiuos šiek tiek apsipratęs. "Vaivos rykštėje", kalbant į Lietuvą, tokie atvejai ir "misterijos" man ne kartą stovėdavo prieš akis. Gal

dar kur ir apsirikau ar klaidą padariau, bet tikiuos, kad ne dažnai ir ne daug.

Materijos čia labai subtilios, ir kas kiša pirštus ton virtuvėn, ne sykį nudega pirštus, ir todėl turi pramatyti dešimtis įvairiausių aplinkybių. Tačiau svarbiausia (pagal mano patyrimą) — tai labai uoliai išstudijuoti komunizmo doktrinas, sukta taktikas, metodus, jų klasikų raštus — žurnalus, spaudą, grožinę literatūrą, meną — o taip pat politinius papročius ir ko daugiau bendrauti su įvairiausiai sovietiniais lietuviais, neutraliais, partiniais ir ypač disidentais. O iš kitos pusės — turėti tvirtus savus principus; sugebėti juos rimtai pagrįsti ir apginti; pasitikėti savimi ir savo instinktu; kiek galint išlikti džentelmenu (deja, tai kartais tiesiog neįmanoma...); mylėti Lietuvą ir lietuvį; žinoti, kad tavo li-b-e rališkai demokratiški ideologiniai, politiniai, religiniai principai ir idealai gyvenimo praktikoje visa galva pranoksta sovietinius. Ir anie daugumas tą patį jaučia, gerai tai žino ir dėl to kenčia — arba ima pasibaisėtinai niršti. Tai natūralu.

Jei minėtas aplinkybes ir sąlygas patenkinsit ir kokybiškai priaugsit jas aprėpti, tai galimas dalykas, kad po dvidešimt metų pradėsit teisingiau atskirti tikrą patriotą nuo tarybinio veidmainio, pajungtą broli lietuvį nuo jo pajungėjų. Gabesniesiems gal pavyks ir greičiau. Tik ne lengvai, ne be geros valios ir ne be kruopštaus darbo. Bet jeigu tam nepasiruošit, kaip tiksliai suminėjau, tai — broliai, nėra vilčių. Visai jokių vilčių! Ir tai jau puikiai ro-

VAIVOS RYKŠTĖS autorius reto susitikimo metu su artimiausiais draugais Bostone 1979 metų spalio mėnesį. Iš kairės: keturvėjininkas, trečiafrontininkas ir vaivininkas Bronys Raila, poetas rubajatas Stasys Santvaras, poetas keturvėjininkas Antanas Rimydis ir lyriškas poetas "peklininkas" Antanas Gustaitis.

K. Daugėlos nuotr.

do mūsų gyvenimas, ypač Amerikoje, kur dar gausu tiek aklybės, sustabarėjimo, absurdo, moralinio žudymo, si, beprotiškų susiniekinimų ir gal vietinių sovietinių agentų, kuriuos daugelis užsispyrę dar neišmoko (ir nesimoko) atskirti nuo padorių išeivių patriotų.

Žinoma, tai tik mano asmeniškos nuomonės ir patirtys. Jei kiti kitaip galvos, nebeskauda man galvos...

— Dar papildomas klausimas: jūs buvot ilgametis DIRVOS bendradarbis. Tai gal dabar su viena kita "prakalba", t. y. straipsniu vėl grįšit į DIRVOS puslapius specialiai mūsų skaitytojams? Jie jūsų vis pasigenda...

— Nelengva. Mano saulė jau persirito horizontą, o dar turiu daug skubaus darbo ir neįvykdytų troškimų. Taip, mielasai, Dirvoje su malonumu esu bendradarbiavęs kone per du dešimtmečius. Bet per pastarąjį dešimtmetį — aš taip jaučiu, bent taip iš šalies atrodo — Dirvos dvasia ir tonas buvo pusėtinai ryškiai pasikeitę. Man net sunku suprasti kodėl (ypač kai aš likau toks pat, senoviškas). Mes kai kurie dėl to turėjom nuo Dirvos atsukti, išgyvenom ir tam tikrų — nepamirštamų — moralinių nuoskaudų, į kurias čia man tuo tarpu nepritiktų gilintis. Jas įsakmiai atitaisius ir protingą sandėrį suradus, norėčiau tikėti, gal mano ir vieno kito mano bičiulio grįžimas Dirvon galėtų palengvėti. Tik bijau, kad neatsitiktų pagal patarlę: ilgą iešmą bedrožiant šuva kepsnį nuneša.

— Kokios temos jums atrodo būtų svarbesnės mūsų skaitytojams?

— Šiaipjau man tebėra įdomios ir atrodo svarbios

tautinės srovės problemos: pavyzdžiui, tautinės srovės prigimtis, ideologija, modernių laikų veiklos taktika, ateities galimybės ir planai... Visa tai dabar labai apleista, dulkių nugulta, paikom trivialybėm užnešta, plokščiais ir atgyventais prietarais nubružinta. Dalykas labai sudėtingas ir jautrus, bet šių visų vertybių pervertinimas neturėtų būti atidėliojamas per ilgai. Tai nusipelno gerų, plačių ir šaunių debatų — žinoma, su sąlyga, kad pasisektų tam reikalui sutelkti tiek pat geriausiai kvalifikuotų, kiek

ir civilizuotų asmenų pasisakymų.

Beje, nepaklausėt — bet pabaigai norėčiau pridėti, kad mano "Vaivos rykštės" išleidimą iškart labai sklandžiai parėmė Vilties draugijos pirmininkas dr. D. Degėsys ir valdyba, dar trys mecenatai kiekvienas su penkiais šimtais dolerių ir Lietuvių Fondas stambiausiai — su tūkstančiu dolerių. Perredaguodamas ir knygai ruošdamas savo radijo prakalbas, nuolat jautau troškimą neapvilti ir skaitytojų ir mecenatų. Ar man pavyko, dar nežinau.

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Šnektelkim dar apie stiliaus tobulinimą, ypač glaustumą, žodžių taupumą. Niekas taip skaitytojo (arba prakalbų klausytojo) neatgraso, kaip tuštoku žodingu atskiestas plepėjimas. Tuomet sakoma: daug žodžių, o mažai minties, net ir ta pati skysta, blanki, neįspūdinga. Kaip taisyti?

Visų pirma atsijokim visus kartojimus, nes tai labai dažna dirse mūsų išraiškoj. Kartais korespondentas trumpam gabalėly keliskart pakartoja tas pačias pavardes, ilgus sudėtinis organizacijų pavadinimus, vietovės vardą ir kt. Antras žingsnis: iš viso stenkimės rašinį sutrumpinti bent trečdaliu.

Tuomet ieškokim žodinių suglaudinių. Nors ir nebūna aiškos kalbinės klaidos, bet ištęstas stilius yra menkos vertės ir peiktinas. Atomo amžių jau nuodėmė gaisinti žmones palaidu plepalu, jei tas pat galima tarti ir trumpiau. Pvz. sakyns: Jis naktinėj pamainoj jau daugiau nedirba. O užmirštam tą šmaikščią savo kalbos taupumo gudrybę — intarpą be; ir vietoj šešių

žodžių telieka keturi: Jis naktinėj pamainoj nedirba. Panašus atvejis su įterpta dalelyte te: Tiksliai dešimt asmenų susirinko — Dešimt asmenų tesusirinko... Čia vienu šūviu paimam du zuikiu: ir stilių suglaudiniam, ir pavartojam savos kalbos ypatingą savitumą. Bandykit tuodu žodžiu — nedirba, tesusirinko — išverst į kitas kalbas tik vienu žodžiu...

WANTED EXPERIENCED SHEET METAL MEN

FOR ALL SHIFTS

Layout man, shear operator, brake operator. 3 years minimum experience. Steady work, good pay, company benefits.
Apply in person or call
K. W. S. MANUFACTURING CO.
Joshua, Texas 76058
817-295-2247 (17-19)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED ALL AROUND

MACHINE TOOL REPAIRMEN

Minneapolis, Minn., location. Permanent positions. Good working condition & benefits. Fully paid insurance. Apply call or write to: BILL TRACY
MIDWESTERN MACHINERY
2848 PLEASANT AVE. SOUTH
MINNEAPOLIS, MINN 55408
612-825-4461 612-825-4477 (17-26)

CABINET MAKERS

STORE FIXTURES — ARCHITECTURAL WOOD
WORK SHOP — QUEENS.

Call 212-456-7000

(17-19)

DIRVA

P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti, kaip tik išeis iš spaudos, Br. Railos naujausią knygą "Vaivos Rykštė". Knyga 426 psl. Kaina 10 dol.

Atsilyginsiu gavęs knygą

Pavardė ir vardas

Adresas

ALT S-ga ŠIŲ DIENŲ KELYJE

EMILIJĄ ČEKIENĘ

Jei Amerika šiandien savo siekimų pagrindą deda šūkį laikyti kartu, tai mūsų mažai tautinei emigracijos grupei toks šūkis dar svarbesnis. Bet, kaip laikyti kartu, jei kai kurių nuomonės savitarpy darosi vis skirtingesnės įvairiais bendriniais lietuviško gyvenimo klausimais. Tačiau skirtinga nuomonė nėra bet kokios veiklos stabdis, kol ji nepasuka į vieną ar kitą kraštutinumą, kuris ypač netinka tautinės minties žmonėms, kaip tik pasirinkusiems eiti vidurio srovės keliu, kurio ji iki šiol ir laikosi nesustingdama ir nepasinerdama į masinį įsisiūbavimą prarandant savąjį kūrybinį aš, tampant svetimos statybos medžiaga. Norėdami ir toliau tęsti mūsų organizacijos siekimus — sutartinai dirbti, vengti atsisakojimų, turėtume savo nuomonę derinti prie mūsų išrinktos, pilnai patikėtos vadovybės pageidavimų ir visos organizacijos nusistatytų pagrindinių nesenstančių veiklos dėsnių — laikyti vidurio keliu.

Kalbant apie bendras narių pastangas išlikti lietuviybėje, tai mums netenka dejuoti. Turime laikraštį DIRVĄ, kuri yra pagrindinė priemonė stiprinti mūsų išlikimą, o kartu ir didžiausia mūsų ir visų jos skaitytojų jungtis. Tačiau, kad Dirva galėtų patenkinti savo skaitytojų pageidavimus, mes esame patys įpareigoti rūpintis jos išlaikymu ir turiniu, teikti informacijas, įtraukti jaunimo problemų diskutavimą į jos puslapius. Kiek teko pastebėti, Dirva jaunimui vietos negaili, gabumų jaunimui taip pat netrūksta, tik vyresniųjų pasiskatinimo.

ALT S-ga savo veiklą pradėjo ir tęsia siekdama tikslų, kuriuos nusakė pirmame ALTS seime pirmasis pirm. Antanas Olis: "Tautinės srovės veikimas turi būti toks, kad lietuvių vienybė niekur ir niekada nebūtų pažeista. Aukštai vertindami sąžiningą bendradarbiavimo dvasią, mes privalome kontroliuoti savo veiksmus ir savo žodžius skrupulingai žiūrėdami, kad Amerikos lietuvių solidarumas bendruose siekimuose būtų išlaikytas. Tuo būdu mes platinsim mintį, kad siauri partiniai akiračiai būtų uždengti plačios pažūros į mūsų, kaip lietuvių tautos vaikų prigimtines prievoles. Tvarkydami kilni ir plačią lietuviybės pagrindą, mes turime teisės atstovauti tą Amerikos lietuvių visuomenės dalį, kuriai tautinė sąmonė yra brangiausias asmens vertės ženklas. Tą pagrindą mes

dedame visai tautinės srovės veiklai ir tuo pagrindu mes šaukiame visus geros valios lietuvius į darbą."

ALT S-ga aukščiau minėtu keliu ir eina, visus darbus ir žygius atlieka savo skyrių nuoširdaus pritirimo, bendradarbiavimo bei sąjungos vadovybių užsibrėžtų planų vispusišką remimo dėka. Jos nariai viešingai ir aktyviai nuoširdžiai dirba Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komite, Amerikos Lietuvių Taryboje, Bendrajame Amerikos Lietuvių Šalpos Fonde ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje.

Dabartinė ALT S-gos valdyba, kurią sudaro Antanas Mažeika, pirm., Bronius Dūda, Jonas Mockus, Elena Gedgaudienė ir Vincas Juodvalkis, jr. balandžio 18 d. pirm. Antano ir Liucijos Mažeikų namuose Marina Del Rey posėdžiavo aptardami savo veiklos ateities planų vykdymą, kurių svarbiausią dalį sudarė Lietuvos prezidento Antano Smetonos į šį kraštą atvykimo ir kitų reikšmingų JAV lietuvių įvykių filmo profesionalus paruošimas. Filmuose užfiksuotus momentus pademonstravo tos srities specialistas Povilas Jasiukonis, kuris ir sutiko imtis to sunkaus ir atsakingo darbo, kai bus apsvaistytos visos galimybės šio didžio plano įgyvendinimui.

Šiame ALT S-gos valdybos posėdyje turėjau progos dalyvauti ir aš besilankydama saulėtosios Kalifornijos padangėje, stebėti filmus ir išklausti apie kitus valdybos numatomus darbų projektus: Chicagoje rengiamą pasitarimą bei simpoziumą tautinių šokių šventės metu, Tautinės minties kelių knygos platinimą, apie Tautinius namus sėkmingai vadovaujamus Jono Petronio ir kt.

ZVILGSNIS Į AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS VEIKLĄ

Prieš kurį laiką ALT S-gos pirmininkui A. Mažeikai buvo atsiųsti du filmai, kuriuose Lietuvos pirmasis ir paskutinis prezidentas Antanas Smetona buvo nufilmuotas Amerikoje. Vienas buvo nufilmuotas a. a. dr. V. Paprocko New Yorke, antras a. a. K. Karpiaus, Clevelande. Filmus atsiuntė Tautinės S-gos, Cicero, Ill. skyriaus pirmininkas P. Kašuba.

Šie filmai yra gana seni, todėl ALT S-gos valdyba davė juos filmų specialistui P. Jasiukoniui, patikrinti, jei galima atnaujinti ir iš dviejų padaryti vieną filmą. Filmai yra įdomūs ir istori-

niai labai vertingi, todėl šiuo metu ALT S-ga rūpinasi, kad jie nežūtų. Gal vyresnio amžiaus lietuviams teko juos ir anksčiau pamatyti, bet priaugantys jaunimas jų dar nematė ir nežino, kaip pirmas Lietuvos Valstybės Prezidentas A. Smetona atrodė.

Kaip tik pasitaikė tuo laiku susitikti su ALT S-gos Tarybos nare, E. Čekiene, kuri su vyru lankėsi Kalifornijoje pas savo dukrą. Ta proga, balandžio 18 d., ALT S-gos pirm. A. Mažeika ir Poňa, padarė jaukų priėmimą savo rezidencijoje, pakviesdami p.p. Čekus, jų dukrą su vyru ir visą ALT S-gos valdybą su vyrais ir žmonėmis, taip pat P. Jasiukonį, kuris visiems susirinkusiems pademonstravo filmus.

Buvo tartasi, kaip geriau tuos filmus atnaujinti. Kadangi tas darbas kainuos nemažai, o ALT S-ga savo lėšomis negalėtų išlaidų padengti, tai buvo kreiptasi į E. Čekiene, kaip Lietuvos Nepriklausomybės Fondo pirmininkę, prašant finansinės paramos.

Antras didesnis ALT S-gos darbas, tai sukviesti ALT S-gos Tarybos narius, skyrių pirmininkus, bei kitus, galinčius dalyvauti narius į Politinį Savaitgalį, š. m. liepos mėn. 5 d. (šeštadienį), prieš Tautinių šokių šventę, Lietuvių Tautinių Namų salėje, Chicago, Ill. Dienos metu yra numatomi darbo posėdžiai, vakare, kviečiant ir plačiąją visuomenę, rengiamos politinio pobūdžio paskaitos.

VLiko pirmininkas dr. K. Bobelis sutiko skaityti paskaitą tema, "Tarptautinė politinė padėtis", o gen. garbės konsulas V. Čekauskas, tema "Lietuvos laisvinimo uždaviniai". Abu prelegentus paklausti ALT S-gos nariai su draugais, bei visi lietuviai kviečiami tose paskaitose gausiai dalyvauti.

Dėl geresnio pasisekimo ir artimesnio bendravimo, yra susitarta su Korp! Neolithuania, Vyr. Valdyba, rengti šį savaitgalį kartu, t. y. liepos mėn. 4 d. programą užpildys neolithuanai, o antrąją, liepos mėn. 5 d., ALT S-ga.

Be to, ALT S-gos valdyba, ruošia trečią bendrąsą, kuris netrukus bus išsiuntinėtąs ALT Sąjungos skyrių pirmininkams ir tarybos nariams. Jame bus smulkiau painformuota dėl aukščiau minėto savaitgalio dienotvarkės.

E. Gedgaudienė
Santa Monica, Ca.

**Wanted Experienced
DIESEL MECHANIC**
General Truck-Lease Inc. needs diesel truck mechanic in Washington, Pa. Take care of small fleet of tractors & trailers, 1 man shop. Good pay benefits & transp. furnished. Send resume to General Truck Lease Inc. Suite 101, 12 Perimeter Park Drive, Atlanta, Georgia 30341. (16-25)

MIDWESTERN SHIPYARD

A number of excellent career oriented positions are now available in a modern, upper midwestern shipyard for experienced personnel in the following areas:

MARINE ENGINEER
QUALITY CONTROL
DIRECTORS OF OPERATION
NAVAL ARCHITECT
SHIPFITTING SUPERVISORS
SCHEDULING & PLANNING

Prior shipyard experience preferred. Salaries commensurate with experience. Please forward all inquiries to:

JEFF PIPER

UPPER PENINSULA SHIPBUILDING CO.

902 RIVER ST., ONTONAGON, MICH. 49953

TELEPHONE: 906-884-4915

An Equal Opportunity Employer M/F

(19-21)

DRAFTSPERSON

La-Z-Boy Chair Co. has an immediate opening on our corporate engineering staff. We are a sound company and we can offer advancements in our engineering department. We require 2 year's technical training and 1 year experience. La-Z-Boy offers its employees a fine benefit package and competitive salary. Qualified candidates should send their resume to:

**Personnel Department
LA-Z-BOY CHAIR CO.**

1284 N. Telegraph Rd.

Monroe, Mich. 48161

Attn: Mr. Eugene Bialy

HYDRAULIC TUBE FITTERS

Experienced only. Day shift. Immediate openings.

Full company benefits.

**B & K MACHINE and HYDRAULIC
COMPANY**

313-425-5020

(19-21)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

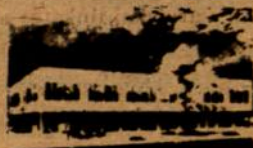
UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/2% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitos įdėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMAN
BURŠTEIN**

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:

krautuvės: (312) 263-5826

namų: (312) 677-8489

Dr. Dovas Zaunius (11)

Dr. Albertas Gerutis

Zauniaus vaidmuo Latvijos lietuvių gyvenime

Dar prieš Kalėdas pasiuntinys sugrįžo į savo rezidencijos vietą, į Rygą. 1922 metaiėjo į galą. Su jais netrukus pasibaigė ir Dr. Zauniaus misija latvių žemėje.

11. Dr. Zauniaus vaidmuo Latvijos lietuvių gyvenime ir lietuvių-latvių tautų susiartinime

Rašydamas apie Zauniaus buvimą Rygoje, ir iš savo paties atsiminimų, ir iš to laikotarpio mano sukaupytų (deja, nepilnų) šaltinių galėjau sustoti ties kai kuriais reiškiniais, kurie privedė prie tam tikros santykių įtampos tarp Lietuvos ir Latvijos. Pilsudskio sumanytas gen. Želigovskio "maištas" ir Vilniaus pagrobimas sukliudė glaudesnę trijų mažųjų Baltijos valstybių bendradarbiavimą. Latvių ir estų užsienių politika ieškojo atramos prieš išorės pavojus (prieš Sovietų Rusiją) santykių suglaudiniame su Lenkija. Varšuva, kur tik įmanoma, bandė pakenkti Lietuvai ir pakartotinai mėgino palenkti savo naudai latvius ir estus, pagaliau ir suomius. Lietuvos diplomacija atkakliai gynėsi nuo lenkų įkyrių pastangų izoliuoti Lietuvą. Kilusios įtampos centrine figūra teko būti atstovui Rygoje Dr. Zauniui. Kaip jau minėta, didžiausio įtempimo metu dėl Varšuvos "accord politique" Zaunius įteikė net savo atsistatydinimą, bet prašymas Respublikos Prezidento A. Stulginskio nebuvo priimtas.

Bet būtų klaidinga manyti, kad Dr. Zauniaus laikais santykiuose tarp abiejų kaimyninių valstybių, kurias riša artima giminystė, būta tik neigiamų reiškinų. To anaipol negalima teigti. Pirmaisiais abiejų kaimyninių valstybių nepriklausomybės metais tikrovėje buvo nukalti patvarūs pamatai, kuriais rėmėsi tolesnis santykių plėtojimas.

Jau minėjau, kad Dr. Zauniaus parašą po dokumentu, kuriuo sutarta siena tarp Lietuvos ir Latvijos nustatyti, pasirėmus arbitražu. Toji siena iš tikrųjų buvo nutiesta. Dar kurį laiką abiejų valstybių santykius nuodijo latvių pasielgimas, kai jų kariuomenė 1920 metais užėmė kelias vietas Lietuvos šiaurės rytuose Alūkštos (latviškai Ilūkste) apskrityje. Į tas vietas Lietuva reikė pretenzijų, bet arbitras į jas neatsižvelgė ir galutinai priskyrė Latvijai. Lietuvos vyriausybė arbitro sprendimą nerūgdoma priėmė, nors dar Dr. Kazys Grinius, 1926 m. vasarą išrinktas Respublikos Prezidentu, savo pirmutinėje viešojo kalboje prisiminė Alūkštos istoriją. Bet vis dėlto arbitro sprendimu Lietuva gavo per Palangą nors ir labai siaurą, bet užtat tradicijų kupiną išėjimą į Baltijos jūrą. Zauniaus laikais Rygą dažnai lankydavo lietuvių delegatai bei ekspertai, kurie su latviais gamtoje smagstė sieną tarp abiejų valstybių. Atstovas su pasitenkinimu galėjo konstatuoti, kad jis veiksmingai prisidėjo prie tokio svarbaus reikalo, kaip sienos pravedimas tarp abiejų kaimyninių valstybių.

Man tik ką atėjus į pasiuntinybę, kilo klausimas pradėti leisti laikraštį lietuvių kolonijai Latvijoje. Aš pats dar buvau per "žalias", kad mane būtų įtraukę į pasitarimus dėl laikraščio steigimo. Bet žinojau, kad pasiuntinys pažadėjo tam tikrą finansinę paramą, be kurios laikraštis nebūtų galėjęs išsilaikyti. Ryga, prieš pirmąjį pasaulinį karą buvusi stambus lietuvių bėdas centras (apie 40.000 lietuvių) su gausiomis draugijomis ir keliais savaitraščiais, su lietuviškomis mokyklomis (aš pats prieš karą ir pirmaisiais karo metais lankiau tris žiemos lietuvišką "Žvaigždės" draugijos pradžios mokyklą, bet vėliau mokyklų su lietuvių dėstomąja kalba man jau nebeteko lankyti), — bet po karo lietuviybė Rygoje, kaip ir kituose Latvijos miestuose, smarkiai sunyko. Dauguma lietuvių išvyko į Lietuvą ir po karo Rygoje beliko apie 7.000 lietuvių.

Bet pamažu lietuviybė vėl ėmė atsigausti. Taip buvo pajustas reikalas turėti savąjį laik-

raštį. Po kelių pasitarimų, dalyvaujant pačiam atstovui, 1921 m. liepos 31 d. pasirodė pirmasis naujojo savaitraščio "Rygos Balso" numeris. Didžiausias nuopelnas dėl to tenka daktarui Zauniui, kuris sugebėjo apjungti aplink laikraštį visus veiklesnius Rygos lietuvius. Vienas iš naujojo savaitraščio ramsčių buvo ne kas kitas kaip Justas Paleckis, pasiuntinybės spaudos skyriaus vedėjas, jis ir "Eltos" korespondentas. Paleckis jau anksčiau rašinėdavo korespondencijas į lietuviškus laikraščius, tad turėjo šiojį tokį laikraštį patyrimą. Jis į tiesioginį laikraštinių darbą įtraukė ir mane. Netrukus man pavesta savaitraščio vidaus gyvenimo skyrius. Tai buvo mano pirmoji laikraštinių darbo mokykla. Lietuviškoji Kosto Narkevičiaus spaustuvė buvo toji vieta, kur kartą savaitėje, kai buvo spausdinamas "Rygos Balso", alsavau spaustuvės dažų pritvinkusį orą. Pati spaustuvė buvo gana primityvinė, bet ji pajėgdavo atlikti jai skirtąjį uždavinį, kas savaitę atspausdindama lietuvišką laikraštį.

Daktaro Zauniaus dėka Latvijos lietuviai nūn turėjo savo spaudos organą, o ir iš viso ilgesniam laikui buvo sukonsoliduotas lietuvių visuomeninis gyvenimas. Lietuvių skilimas prasidėjo vėliau, kai Zauniaus jau nebebuvo Rygoje.

Pats Dr. Zaunius kaip Rytprūsių lietuvis buvo evangelikas, bet jis pasižymėjo tolerancija ir Rygoje nepatyrė sunkumų, dirbdamas bendrą darbą su Latvijos lietuvių veikėjais, kurie beveik visi buvo katalikai. Įdomu pastebėti, kad ir Zauniaus įpėdinis Rygoje, pasiuntinys Jonas Aukštuolis, buvo evangelikas iš Palatvijo. Jis dar karo metu išliko kaip lietuvių pabėgėlių komiteto Rusijoje veikėjas ir pasiūstas į Skandinaviją. Nukentėjusiems nuo Karo Šelpti Komiteto didysis šūlas buvo Martynas Yčas, irgi evangelikas.

Aplink "Rygos Balso" spietėsi ano meto veikliausios lietuvių kolonijos jėgos. Vienas artimiausių bendradarbių (jis ir redakcinės kolegijos narys) buvo kun. Aleksandras Juodvalkis, vėliau 1923 m. įsteigtosios Rygos lietuvių gimnazijos pirmasis direktorius. Produktingas "Rygos Balso" skilčių užpildytojas buvo Augustinas Vronevskis, mano laikais laikęs didoką maisto produktų krautuvę. Jis turėjo rašytojo gyslelę ir aprūpindavo laikraštį ne tiktais sausais straipsniais, bet ir šiaip pasiskaitymais. "Rygos Balso" bendradarbiavo Antanas Vaičiūnas, muzikas, mokėsis Rygos konservatorijoje dainavimo. Jis buvo atvykęs kaip stipendininkas iš Lietuvos, tačiau sugebėjo įsitraukti į vietinį lietuvių gyvenimą. Baigęs mokslus, A. Vaičiūnas grįžo Lietuvon ir vadovavo šaulių chorams.

"Rygos Balsas" kelis metus buvo bendras visų Latvijos lietuvių savaitraštis. Jį redagavo tam tikras kolektyvas "koalicijos" pagrindais. Jau man išvažiavus iš Rygos, toji "koalicija" iširo ir Justas Paleckis, pasilikęs Rygoje mokytojauti, atsiskyrė piktuoju nuo kun. Juodvalkio, kuris ilgą laiką buvo katalikiško lietuvių sparno vadovas.

Dar grįžtant prie Dr. Zauniaus, galima pastebėti, kad jis pasižymėjo darbo metodingumu, mes tada sakydavome "prūsiškumu". Bet pasitaikydavo, kad jis surasdavo laiko privatiniam pasikalbėjimui. Kasmet irdamasis į priekį dviem gimnazijos klasėmis, sparčiai plėčiau savo išsilavinimo horizontą. Man didžiai užimponavo, kai vieną kartą Dr. Zaunius man išsitarė, jog skaitęs (aišku, originalą, t. y. prancūzų kalba) didžiojo prancūzų politikos kardinolo Richelieu raštus, ypač jo testamentą. Kitą kartą jis sakėsi, jog susidomėjęs baltų vokiečių teisės istoriku F. G. Bunge (1802-1897), kuris gausiai prirašė veikalų apie "Ostsee-Provinzen", t. y. Baltijos pajūrio provincijas Kuršą, Livoniją ir Estiją.

Tačiau ne tik tarpvalstybinėmis sutartimis eita Dr. Zauniaus laikais prie santykių tvarkymo bei gilimo. Taip pat atlikti pirmieji žygiai broliškų tautų susiartinimui visuomeninėje plotmėje. 1921 metais Rygoje įsisteigė Latvių-Lietuvių Vienybės Draugija, kuri pasistatė savo uždavinį puoselėti abiejų tautų susiartinimo idėją. Iš kuklios pradžios, laikui bėgant, išsirutulijo pajėgi organizacija, kuriai teko didžiuliai nuopelnai, siekiant užsibrėžto tikslo. 1922 m. gegužės 8 d. Kaune įsisteigė Lietuvių-Latvių Vienybės Draugija, dirbusi tą patį darbą, kaip ir Rygoje veikusioji organizacija. Kauniškės "Vienybės" uolus veikėjas buvo toks mūsų tautos entuziastas kaip Tomas-Vaižgantas. Be jo, draugijos uolių veikėjų eilėse randame tokią pavardę kaip prof. Eduardas Volteris, M. Galdikienė, prof. K. Būga, Pr. Penkaitis, prelatas A. Jakštas-Dambrauskas, prof. kun. A. Alekna, na ir — Liudas Gira.

Abiejų draugijų rengtieji metiniai kongresai virto plačiai po kraštą nuaidėjusiomis lietuvių ir latvių bičiulystės manifestacijomis, kurios pagreitino ir valstybinėje plotmėje glaudų bendradarbiavimą, privedusį 1934 metais prie Baltijos valstybių santarvės sudarymo. atvažiuos 1922 m. vasarą pirmajai Latvių-Lietuvių Vienybės draugijos ekskursijai į Kauną, kauniškis dienraštis "Lietuvos Laisvė" 1922. VI. 7 su pasitenkinimu galėjo konstatuoti: "Šiandien sutartis ir sąjungas daro nebe vieni politikos vairininkai, bet patys žmonės, tautos".

Anais laikais tarp Lietuvos ir Latvijos prasidėjo bendradarbiavimas tarp teatrų ir literatų. Kauno operos žvaigždžių su Kipru Petrausku priešakyje viešnagės Rygos operoje, pradedant 1921 metais, visada būdavo didžiulė meno šventė. Mes, Latvijos lietuviai, didžiavomės savo garsiais tautiečiais menininkais. Jų nupelnę laurų vainikai latvių scenoje kėlė ir mūsų tautiečių pasididžiavimą. Mes stačiai dievinome mūsų garsiuosius tautiečius. O kai didžiajam latvių poetui Rainiui esant Rygos nacionalinio teatro direktorium 1922 metais to teatro scenoje buvo pastatytas žemkalnio veikalas "Blinda", poetas parašė latvių-lietuvių vienybę apdainuojantį eilėraštį, kuris prasidėjo tokiais žodžiais:

"Kadi augsti kalni, kadas dzilas lejas

Mūsu celus aizsprostoja, liedza kopa iet?"

Dar prieš vaidinimą eilėraštį į lietuvių kalbą išvertė Justas Paleckis. Vertimo tobulu pavadinti negalima:

"Kokios kalnų sienos,

Kokios jurių gelmės

Stojo skersai mūsų kelio,

Draudė eit bendrai?"

Paleckis mėgdavo versti ir kitų latvių poetų tekstus. Beje, per Vasario 16 d. minėjamą Rygoje 1923 metais Paleckis laikė paskaitą tema: "Ką davė lietuvių tautai Lietuvos nepriklausomybė?". Bet Justas Paleckis, 1940 metais ėmėsis nepriklausomos Lietuvos valstybės duobkasio vaidmens, jau nebebuvo tas Justas Paleckis, kuris Rygoje laikė patriotinę paskaitą per Vasario 16 minėjamą. Mes visi tada džiaugėmės kiekvienu laisvos Lietuvos laimėjimu. Apie mūsų džiaugsmus liudija ir tokia Kauno 1922 m. liepos pirmomis dienomis paskelbta žinia, autentiškai skambanti taip:

"Elta. Ryga (Specialinis Eltos Skyriaus Rygoje pranešimas). Šiandien, liepos 1 d., į Lietuvos Pasiuntinybę Rygoj atvyko Latvių Steigiamojo Seimo Užsienio Reikalų Komisija su pirmininku p. Cielensu priešakyje ir pasveikino su didžiųjų Antantos valstybių pripažinimu Lietuvos de jure, pranešdami, kad tokia žinia jų buvo gauta iš Latvijos Ministerio Pirmininko p. Meierovico". Čia galima pastebėti, kad latvių politikas Meierovics, kiek vėliau žuvęs automobilio katastrofoje, turėjo lenkofilą vardą.

Visa tai, ką šiandien rašau, dėjosi tais laikais, kai nepriklausomai Lietuvos valstybei Rygoje atstovavo Dr. Dovas Zaunius. 1923 metų pradžioje betgi brendė įvykiai, kurie jį nubloškė iš Rygos. Turiu galvoje herojišką sukilimą Klaipeidos krašte.

(Bus daugiau)

Kanados lietuviai

J. Varanavičius

VELYKŲ STALAS

Velykų stalas yra Toronto Lietuvių Namų svarbi pavasario šventė, kuri šiais metais buvo atšvęsta balandžio 13 d., Atvelykio sekmadienį, nuo 1 iki 5 val. p. p., LN Karaliaus Mindaugo menėje, dalyvaujant apie 400 svečių iš Toronto, Hamiltono ir apylinkių. Viduryje salės ant didžiulio stalo buvo sukrautos velykinės gėrybės. Ant jo kampo stovėjo išdidūs raguolis, viso stalo karalius, su baime žvelgdamas į blizgančiais šarvais pasipuošusius A. Stankevičiaus ir H. Paukščio padovanotus paršiukus, minė, kad Velykos yra niūs margučius, įvairiaspalvius mėsos ir daržovių skanėstus, LN moterų būrelis ponių padovanotus avokus, ežiukus, beržo šakas ir krūvas kitų pyragų ir tortų. Aplinkui žybciojo foto aparatų šviesos, maži ir dideli studijavo velykinio stalo papuošimus, kurį paruošė LN moterų būrelis ir šeimininkė J. Bublienė.

Velykų stalo puota buvo pradėta LN Moterų Būrelio pirmininkės A. Jankaitienės įžanginiu žodžiu, kuri primusų tradicinę šventę, simbolizuojanti ir mūsų tautos laukiamą prisikėlimą. LN tikslas yra gai-vinti ir išlaikyti lietuviškus papročius senojoje kartoje ir juos perduoti jaunajai kartai. Todėl LN kiekvienais metais ruošia Velykų stalą, primenantį nepriklausomoje Lietuvoje švęstas Velykas. Pirmininkė pasveikino susirinkusius vaišių dalyvius ir pakvietė LN valdybos pirmininką Algį Senkų tarti žodį. Jis pasveikino svečius, priminė lietuviškų papročių išlaikymo reikšmę ir širdingai padėkojo LN Moterų Būrelio pirm. A. Jankaitienei, būrelis valdybai ir visoms talkininkėms moterims už paruoštą turtingą ir puošnų Velykų stalą, kuris mus kiekvienais metais sujungia į vieną šeimą.

Sukalbėjus kun. A. Žilinskui maldą, Velykų vai-

šės pradėtos mažinant velykinio stalo skanėstus, tvarkingai juos pasiimant svečiams nuo Velykų stalo. Prisotinus, scenoje pasirodė LN Moterų Būrelio šešių gražuolių dainos vienetas "Antroji Jaunystė", kuri išpildė keletą dainelių, akompanuojant jų vadovui muz. J. Govėdui. Kiekviena jų išpildyta dainelė buvo palydėta visų svečių karštu plojimu. Netrukus atvyko ir Velykų "bobutė" (O. Indrelienė) su pilnu vežimu zuikučių, kurį sunkiai traukė mūsų mažieji: tautiniais drabužiais pasipuošusi Aldutė ir Jonukas. Dalyvavę mūsų mažieji buvo apdovanoti velykiniais zuikeliais, kurie jiems suteikė daug džiaugsmo.

MOTERŲ BŪRELIO ĮNAŠAS LIETUVIŲ NAMŲ VEIKLOJE

Š. m. balandžio mėn. LN Gedimino Pilies menėje įvyko Toronto Lietuvių Namų Moterų Būrelio metinis susirinkimas, kurį atidarė valdybos pirm. Aldona Jankaitienė, pasveikinus susirinkusias nares. Susirinkimo pirmininke buvo pakviesta Lidija Novogrodskienė ir sekretorė — Ada Jucienė.

Pirm. Aldona Jankaitienė padarė išsamią praeitų metų veiklos apžvalgą. Būrelio veikla paskutinių metų laikotarpyje gerokai pasikeitė. Būrelis įsisteigė tikslu pagelbėti Lietuvių Namams ūkiniuose reikaluose: organizuoti sekmadienį popietes, narės patarnaudavo valgykloje, ruošdavo pelnigus parengimus, kad galėtų nupirkti reikalingų reikmenų ar pagražinimų mūsų namams. Sustiprėjus LN finansškai, ši parama atkrito ir būrelis susikonsentavo kultūrinėje veikloje. Įsisteigus LN vyrų būreliui panašiais tikslais, abiejų pagalbinių LN organizacijų veikla susikryžiavo. Atsirado koordinacinis komitetas, sudarytas iš moterų, vyrų, jaunimo ir LN valdybos atstovų, kuris perėmė kultūrinės veiklos organizavimą

Per dail. J. Juodžio parodos atidarymą Toronte: B. ir J. Juodžiai, Lietuvių moterų būrelis pirm. A. Jankaitienė, B. Remeikienė, V. ir I. Alantai su anūke Laura.

Tad savistoviai veiklai apimtį susiaurėjo ir moterų būrelis veikla ribojosi koordinacinio komiteto nutarimų rėmuose.

Pirm. A. Jankaitienė savo apžvalgoje išvardino aktyviausias būrelis nares, prisidėjusias prie veiklos. Baigiama pranešimą A. Jankaitienė pareiškė, kad po 8 metų darbo valdyboje, kuriai vadovavo kaip pirmininkė 7 metus, užsibai-gus kadencijai pasitraukia ir pakvietė išrinkti naują valdybą.

Naujoji valdyba sudaryta iš sekančių narių: B. Abromaitienė, G. Butkienė, K. Butienė, S. Ciplijauskienė, P. Jankaitienė, L. Mačionienė, B. Romeikienė, L. Pocienė, I. Žemaitienė. Revizijos komisija: A. Jankaitienė, L. Matulevičienė ir L. Novogrodskienė.

MACHINIST—Tool maker. 1st Class to work lathe, mill, grinder etc. Full or part time. Good salary and benefits. 201-567-8116. (18-19)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED ALL AROUND MACHINE TOOL REPAIRMEN Minneapolis, Minn., location. Permanent positions. Good working condition & benefits. Fully paid insurance. Apply call or write to: BILL TRACY **MIDWESTERN MACHINERY** 2848 PLEASANT AVE. SOUTH MINNEAPOLIS, MINN 55408 612-825-4461 612-825-4477 (17-26)

NĖRA TO BLOGO, KAS NEIŠEITŲ Į GERĄ

STEFANIJĄ STASIENĖ

Nors šventės jau praėjo, tačiau Velykų stalo gardumynai dar vis neužmirštami. Kai kuriuos kepinus tik vėl po ilgo laiko tarpo pakartosime ir jais vėl atnaujinsime savo papročių prisiminimą.

Bet štai yra kepinų, kurie tapę kasdieniniais ir vis dėlto niekam nenusibosta. Tai riestukai (Pretzels). Juos mielai kramto maži ir suaugę, svečiuose ir namuose. Ypač šiame krašte riestukai labai populiari. Juos gamina sūrius, saldžius ir įvairiais prieskoniais pajvairintus. Dabar jie kepami kieti, nors jų pradininkai juos gamindavo minkštus. Tad kodėl taip pasikeitė?

O pasakojama taip. Kartą kepėjo padėjėjas prižiūrėdamas kepančius riestukus užmigo. Riestukai per ilgai kepę sukietėjo. Kepėjas apstulbo pamatęs patamsėjusius ir kietai sukepusius riestukus. Žinoma, padėjėjas gavo gerokai barti. Tačiau nėra to blogo, kas neišeitų į gerą. Taip ir ši kartą atsitiko. Pirkėjai buvo nepaprastai patenkinti kietais riestukais ir bemaž juos išpirko. Tokiu būdu gimė naujas pasivašininimo gardumynas.

Apie riestukus yra ir daugiau įvairių pasakojimų, net

poetai savo eiles yra skyrę jų garbei.

Tad kietus riestukus visi gerai pažįstame. Manau, kad būtų įdomu paragauti ir minkštus, būtent, tokius, kokius kepėdavo prieš įvyksiant ano kepėjo apsileidimą.

Imti: 1 pk. džiovintų mielių, 1½ puod. šilto vandens, ½ arbat. šaukšt. druskos, 2 arbat. šaukšt. cukraus, 3¼ — 4 puod. miltų, 1 kiaušinis.

Į blūdą supilti mieles, užpilti ¼ puod. šilto vandens ir truputį cukraus. Kai mielės pakils, supilti likusį cukrų, druską, 2 puod. miltų ir likusį vandenį. Viską išplakti. Sudėti likusius miltus ir gerai išminkyti. Palikti tešlą blūde. Paviršius patepti alyva, uždengti ir padėti šiltai, kad pakiltų.

Vėliau padalyti tešlą į 32 dalis ir iš kiekvienos dalies daryti 8 colių ilgumo volelį. suriesti riestuvo forma. Padėti ant riebalais pateptos skardos. Patepti išplaktu kiaušiniu ir pabarstyti kmynais, ar aguonom, ar sezamo sėklom, ar juodgrūdžiais, ar cukrum, ar druska. Kepiti 350 laipsnių temperatūroje apie 25 minutes.

FIRST CLASS MACHINIST

PROTOTYPE WORK, SMALL RUNS WEST CHESTER, N. Y. AREA Call (914) 235-2720 (17-22)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinių apie keliones paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

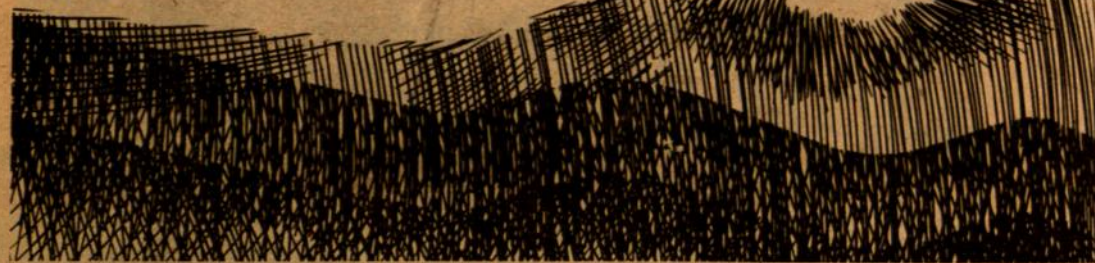

Prie velykinio stalo Toronto Lietuvių Namuose, kurį paruošė LN moterų būrelis.

Vytautas Alantas

GELMIŲ BALSAI

Novelė

— Neaukok dabarties nei praeičiai, nei ateičiai: dabartį aukok dabarčiai, — dailininkė Natalė Vilmantienė perskaitė balsiai, padėjo knygą į šalį ir, užsidegusi cigaretę, susimąstė. Košdama iš lėto dūmus pro pablankusias, nedazytas lūpas, ji galvojo, jog tai yra lyg ir jos pačios gyvenimo filosofija. Nejudink praeities ne nesvajok apie ateitį, kitaip sakant, gyvenk sulig šia diena, kad nei praeities atliepos, nei ateities pasinėsimai nedrumstų prabėgančios akimirkos. Ar tai nereiškia nuleisti storą uždangą tarp "vakar" ir "ryt" ir telktis tik ties "šiandien", kad galėtum pakankamai atsiskontėti ką turi po ranka?

— Vakarykštė diena mirė, rytojus dar nemigė, kam bekvaršinti galvą kas buvo ir kas bus, jei šį dieną tokia saldi? — Natalė šypso-dama vėl balsiai ištare kadais įkritusią galvon persų galvočiaus ir poeto Omaro Khayyamo išmintį. — Taip, bet ta akimirka gali būti ne tik saldi, bet ir labai karti, — mąstė ji toliau. — O pagaliau, kaip tu iškeši užsibarikadavęs dabartyje, tarytum sraigė savo kiaute? Taip, bet vėlgi kam kasdienybę griozdinti praeities kroviniu arba ateities paikom regimybėm? — ginčijosi dailininkė pati su savimi.

Natalė savo lakia ir aprėpnia vaizduote su baime matė, kaip praeitis atplūsta vis nekantresne ir veržlesne banga ir išmeta į krantą atsiminimus, lyg paskendusius laivų nuolaužas. Filosofija neaukoti dabarties praeičiai jai buvo lyg ir savotiška užuovėja nuo varginančių minčių. Kol ji džiaugėsi gera sveikata, dirbo savo darbą, važinėjo po užsienius, neturėjo laiko judinti "praeities vandenų", kaip ji kartais vadindavo savo atsiminimus, tačiau sunegalavusi tiek, jog ir atsigulti turėjo, ji nebeįėjė užtvėnti tų "vandenų", kurie ėmė lieti ir per kraštus. Natalė lyg iš prievartos vis dažniau ėmė grįžti į savo "jaunystės pavasarį", — taip ji pati apibūdina anuos laikus — nors ta kelionė atgal toli gražu jai nebuvo maloni. Kartais atsiminimai būna panašūs į prigesusį ugniakalnį, iš kurio smilksta nuodingos dujos...

Dailininkės mąstymus nutraukė griaustinio dundėjimas. Ji nusimetė šilkinę antklodę, įsišpyrė į šlepetes ir, pribėgusi prie lango, atskleidė sunkias užuolaidas. Visą miesto pakraščio padangę buvo apėmęs juodas, grėsmingas debesis. Perkūnas trankėsi be paliovos, o aštrūs ultramarino žaibai zigzagais akinamai raižė padangę iki pat pažemių. Jauna moteris užsimerkė, bet jautė, lyg kad žaibų aštrios, lūžtančios linijos, kaip strėlės badytų jos kūną pro plonus marškinius. Ji gaudė orą susijaudinusi ir, kad nepagriūtų nuo užplūdusios negalės, įsikibo į užuolaidą ir paslėpė veidą klostėse.

Per patį audros įsisiūbavimą miesto pakraštyje švystelėjo didelė gaisro pošvaistė. Natalė krūptelėjo ir prispaudė rankas prie krūtinės. Ji ne tiek išsigando, kiek susijaudino iš nustebimo: lygiai tokia pat audra prieš penkerius metus siautėjo pajūryje ir lygiai tokia pat gaisro pošvaistė tvykstelėjo miesto pakraštyje.

Suglumusi ji grįžo prie lovos ir vėl atsigulė. Vaizdas, kurį ji matė pro atskleistą užuolaidą, tikrai buvo vertas dailininkės teptuko, bet Natalė apie tai nė nepagalvojo. Ji žiūrėjo pro langą su kažkokia mistine baime. Kaip anuomet, taip ir dabar audros šėla skverbėsi į jos dvasią ir kūną. Ji lyg užuodė dūkančio vėjo kvapą. Natalė nebuvo prietaringa, gamtos šėlsmo ji nebijojo: audrą ji mėgo ir net tarė

ją esant jos stichiją, tačiau tas gamtos siautulių panašumas jai atrodė mįslingas...

— Audra vieniems dangaus rykštė, kitiems didingas gamtos spektaklis, taip, bet... — Natalė užsidegė naują cigaretę ir, atsirėmusi pagalvių, leido dūmus kamuoliais. Audra nunešė paskutines užtvankas, kurias Natalė mėgino statyti tarp dabarties ir praeities, ir ji nebesipriešino atsiminimų antplūdžio nešama. Kovoti prieš srovę jai pasirodė bergždžia ir net juokinga. Kiek pirma ji stengėsi praeitį išbraukti iš savo gyvenimo, tiek dabar jai atrodė esą pravartu ten ieškoti gilesnės prasmės ir gal net savo klaidų pateisinimo. Iš pradžios ji pasibaimino, kad praeitis ją pasodinsianti į kaltinamąją suolą, bet susigriebusi ji burbtelėjo, kietai suspausdama kumščius:

— Kada aš buvau bailė? Aš niekad nevengiau pavojaus ir viską dariau kas man atrodė darytina. Jei praeitis šaukia mane teisman, su policija manęs nereikės varyti!... O vis dėlto aš jos bijojau ir dabar bijau... Aš visada jaučiau, kad mano dvasios gilumoje sėdi savo soste teisėjos toga apsisiutusi pikta moteris ir sklaido mano bylą...

Smarkiai trinkelėjo perkūnas, ir lietaus lašai ėmė tekėti į stiklą. Natalė vėl pribėgo prie lango ir skubiai užskleidė užuolaidas. Gaisras buvo išsiplėtęs ir jai pasirodė, tarsi pačios audros iščiose būtų atsivėręs ugniakalnis. Ji žvilgtelėjo į laikrodį: buvo vidunaktis. Prieš penkerius metus kilo gaisras pajūryje irgi tuo pačiu laiku...

Ant komodos stovėjo jos tėvų padidinta nuotrauka. Iš rėmelių žvelgė piktas, paniuręs, aštria barzdele tėvas ir švelniai maloniai šypsojosi motina. Tėvas ragino dukterį pasirinkti praktinę profesiją, ir ji buvo pradėjusi studijuoti pedagogiką, bet jai buvo pramušta galva menui. Po pusmečio Natalė metų universitetą ir, niekam nė žodžio nesakiusi, įstojo į Meno Mokyklą. Sužinojusi tėvas pakėlė audringą šeimos sceną, bet jo užsispyrimas atsikorė į dukters atkaklumą, ir tuo viskas baigėsi. Natalė atsidavė meno studijoms su visu jaunystės užsidegimu ir entuziazmu — dirbo rimtai, nesi-vaikė pramogų ir buvo tikra suradusi savo

tikrąjį pašaukimą. Tik baigdama mokyklą, ji pasijuto pavargusi, panūdo prasiblaškyti ir ėmė užeidinėti savaitgaliais į diską, kur rinkdavosi daugiausia jauni menininkai pasilinksinti.

Vieną šeštadienį ji ten sutiko Alkį Kaulakį. Bernai šoko švarkus nusimetę, o merginos begėdiškai drąsiai kraipė strėnas ir, atrodė, jas varžo net ir menkos apdaro skiautelės, būtinoms pridengti slėptinoms kūno vietoms. Natalė pamatė Alkį žvaliai besikraipantį prieš kažkokią neaiškios spalvos merginą labai atsikišusiu užpakaliu ir smagiai išsišovusia krūtine. Jauna dailininkė buvo atranki ir gerai nusimanė apie vyrišką grožį. Jai iškart krito akysna raumeningas, plačiapetis, siaurastrėnis jaunas vyras, kuris jai priminė mokykloje pieštus modelius. Natalė nemokėjo jo kitaip apibūdinti, kaip atletas, sportininkas, apolonas. Jie šoko ir juokavo: jis užimponavo ją savo vyriškumu, drąsa, pasitikėjimu savimi ir pagavia kalba. Jos gyvas būdas, inteligencija, grožis, o itin subrendusi jaunystė neliko ir jo nepastebėta. Natalė tada dar nevertėjo jokios kosmetikos ir — ji gerai atsimeina — Alkis pusiau juokom pastebėjo esąs laimingas, kad ji savo grožio neuzkasanti po pudros sluoksniais...

Lydėdamas ją namo, Alkis pasisakė esąs poilsio parkų prižiūrėtojas ir kūno kultūros instruktorius.

— Žinoma, — Natalė su šypsenėle gražių lūpų kampuose apmetė akimis savo prabangiai apstatyto miegamojo palubių apdailas — šis kambarys nė iš tolo negali lygintis su ano palaikio moteliuko kambarėliu, bet ten prasidėjo mano tikrasis gyvenimas. — Jos žvilgsnis užkliuvo už kabančio ant sienos autoportreto, kurį ji nupiešė baigus Meno Mokyklą. Iš paauksuotų rėmų žvelgė tamsiaplaukė, ryžtingos, drąsios povizos, iššaukiančiai atmetusi galvą briunetė, iš kurios paskum Alkis juokaudavo ją visą laiką blaškiant išsūkį gyvenimui...

— Jaunystės audra mus tada užklupo iš pasalaų, — Natalė mąstingai šypsojosi leisdamas cigaretės dūmus. — Mes buvom jauni, drąsūs, mes buvom pusdieviai, veržlūs ir alkanai meilės nuotykių ieškotojai: visas pasaulis mums buvo per nieką!

Natalė baigė studijas labai gerai. Ji buvo pernelyg pavargusi ir jautė gyvą reikalą ne tik pasilsėti, bet ir atitolti nuo atsajų minčių ir pasižvalgyti po gyvenimo užkulius bei pačiupinėti, kaip ji tada galvojo, realios tikrovės pulsą. Ji žinojo stokojanti patyrimo, be kurio neįsivaizdavo savo profesijos. Be to, Natalė mėgo gamtą.

Buvo slopi, karšta atogrąžinė vasara. Susimetę paskutinius centus, jie išskrido į pajūrį — mažą, palaiką vasarvietelę. Kad ir neturi daug pinigų, bet vandenynas, saulė, ir pajūris priklausė lygiai turtuoliui ir skurdžiui. Jie džiaugėsi gamtos grožiu, laisve, okeano begalybe ir žarstė jaunystės meilės lobius pilnomis riešukučiomis, be jokios atodairos. Atsivėpimo valandomis ji tada nupiešė paveikslą...

Natalė vėl išsoko iš lovos ir, užsimetusi chalata, nuėjo į svetainę. Aiškioje vietoje, ties židiniu, kabėjo didelis paveikslas, pavadintas Audra prie Vandenyno. Susirietusi ant sofos, dailininkė žiūrėjo į savo kūrinį su neramiomis mintimis. Ji gerai atsiminė, kaip tą paveikslą tapė. Jai tada regėjosi, kad jos darbą kuria sutelktinės jėgos — jos talentas, meilė ir pati jūros audra — motina gamta. Ir dabar ją permelkė džiugus jausmas prisiminus, kaip ji tada dirbo visų tų sūkurinių galių nešama. Ap-lamai imant, ji retai kada būna patenkinta savo darbais, bet, žiūrėdama į šį paveikslą, matė, jog tai itin gerai nusidavė suderinti siautėjančios audros polėkį su įsisiūbavusio Vandenyno kriokiančia galybe.

Tą paveiklą ji dovanojo Alkiui, bet paskum jis jai dovanojo grąžino...

Natalė ūmai pašoko nuo sofos, nuvydama atsiminimus ir, nuėjusi į valgomąjį, prisipylė konjako taurę. Nugėrusi keletą gurkšnelių, su artipilniu stiklu grįžo miegamajam ir, atsišliejus į pagalvius, gėralo ramina, vėl paskendo atsiminimuose.

Jie guli paplūdimyje. Alkis, pasirėmęs alkūne ir pasyvręs ties ja, ilgai žiūri jai akysna tiriamu žvilgsniu ir sako:

(Bus daugiau)

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

LIETUVIŲ OPERAI NUSKAMBĖJUS

Lietuvių operos vadovybė 24 sezonui pastatė du veikalus: Carl Orff *Carmina Burana* ir Ruggiero Leoncavallo *Pajacius*. Spektakliai įvyko š. m. balandžio 19, 20 ir 26 d.d., Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje, Chicagoje.

Carmina Burana

Carl Orff *Carmina Burana* nėra opera pilna to žodžio prasme, bet kantata, kurioje dainuoja choras, solistai ir yra daug baleto. Veikalas susideda iš daugelio dainų, sugrupuotų į skyrius — atskiras scenas. Kantata pradedama ir baigiama daina *FIRTONA* — pasaulio valdovė. Dalyvauja choras ir šokėjai: Mirtis, Teisėjas, Aristokratė moteris, Kareivis, Vie nuolė, Aristokratas, Mergaitė, Vyskupas, Prostitutė, Elgeta, Karalius. Pirma scena — *Pavasarys*, susideda iš 8 dainų, kurias atlieka choras, baritonas, orkestras, baletas ir aktorius. Antra scena — *Smuklėje*, turi 4 dainas, kurias išpildo baritonas, tenoras, vyrų choras ir baletininkai. Trečia scena — *Meilei karaliaujant*, turi 10 dainų. Atlieka — sopranas, baritonas, berniukų choras, vyrų choras, mišrus choras. Pabaigoje kartojama Fortūnos scena. Visose scenose pagrindą sudaro baletas.

Carmina Burana žiūrovams paliko didelį įspūdį: Stiprūs chorai, solistai ir ypač daug baleto, atlikto solo ir grupėmis. Daina sekė daina, šokis vijosi šoki, lydint orkestro garsams. apie orkestrą, Buranos vertėja Birutė Pūkelevičiūtė rašo: "... Arfa pasitraukia, jos vietoje prabyla du agresyvūs fortepijonai. Įžengia čelesta, cimbolai, ksilofonas, išsirikiuoja timpanai, būgnai, kastanjetės ir kiti ritmo sargybiniai. Vienumon suldyto orkestro skambesį pakeičia paskirų instrumentų spalvingi pasisakymai".

Orkestrą sudarė 49 muzikantai, — neįprastai daug Marijos auditorijai, — kad net reikėjo dalį užkelti ant scenos išsikišimų. Dirigentas Alvydas Vasaitis energingai valdė orkestrą, chorą ir šokėjus. Aplamai, ši spektaklio dalis paliko pasigerėtiną įspūdį. Choras, solistai, ypač baletas ir jų margaspalviai ar bespalviai drabužiai stebino žiūrovus. Tai tik eilinio žiūrovo įspūdis. Atskiras ir kitokių nuomonių, ypač dėl balerinų apsinojimo. Betgi, drabužių kūrėjai taikėsi prie duoto teksto ir stengėsi priartėti prie pastatymo raidės ir dvasios. Žiūrovai negailė-

jo katučių ir net spektaklio metu plodavo operos ir baleto solistams.

Carmina Burana, kaip minėta, į lietuvių kalbą eiliuotai ir rimuotai išvertė Birutė Pūkelevičiūtė. Solistai: sopranas Čapkauskienė, tenoras Paul Gudas, baritonas Algis Grigas ir aktorius Jonas Kelečius. Baleto režisierė, choreografė ir kostiumai — Violeta Karosaitė; choreografas Jaunutis Puodžiūnas, kostiumų atlikimas — Ann Brady, medžio darbai — Bronius Maciukevičius.

Pagrindiniai baleto šokėjai: M. Adams, V. Barauskas (premjeroje pasitempė ir daugiau nešoko), *Birutė Barodicaitė*, G. Begley, L. Gallardo-Brand, M. Lynne Di Cianni, *Violeta Karosaitė*, B. Neiman, S. Pataczek, *Jaunutis Puodžiūnas*, B. Selz. Be čia minėtų, baleto šokiuose dalyvavo dar 35 vyresnieji ir 14 vaikų. Iš lietuvių balerinų reikia išskirti Birutę Barodicaitę ir ypač Violetą Karosaitę, išskirtinai įdėjusią daug darbo ir sielos į šį pastatymą. Operos ir baleto solistai apdovanoti gėlėmis.

Pajacai

Po ilgesnės pertraukos, užuolaidai pakilus, scenos fone šypsojosi didelis klouno veidas. Dirigento ranka stovėjo sustingusi nedavė signalo orkestrui pradėti. Iš užkulisių pasirodė Kazys Oželis ir paskelbė nelauktą žinią, kad solistui Stasiui Barui sunegalavus, jo vietoje Canio partiją atliks New Yorko Metropolitan operos tenoras Harry Theyard. Salėje nubangavo neįprastas šlamėsysis, nusivylimo šnabždės, nors kai kurie jau buvo spėję tą žinią išgirsti anksčiau, bet daugeliui buvo netikėta staigmena. Salei nurimus, dirigento mostas pažadino orkestrą ir prasi-dėjo spektaklis. Publika su nepasitikėjimu laukė naujojo tenoro pasirodymo. Juoba, kad svečias neturėjo progos pakankamai susipažinti su scenos aplinka, partneriais, orkestru ir dirigentu. Pasirodo, naujasis tenoras yra senas operos "vilkas", pilnai susivokė situacijose ir savo partiją atliko be priekaištų, o sekma-dienio spektaklyje jautėsi, kaip įprastoje aplinkoje.

Publika ir svečiai ir savuosius solistus — *Margaritą Momkienę*, *Algirdą Bražį* bei kitus, sutiko labai šiltai ir nesigailėjo plojimų. Pasibaigus operai į sceną pradėjo plaukti gėlės ir kitokios dovanos. Publikos entuziazmui neblėstant, solistai vis ir vis rodėsi pavie-

Prekijas — aktorius J. Kelečius atvilkęs maišą dovanų. Tame maiše yra jaunikaitis, viliojantis merginas.

niui ir grupėmis, kad apra-mintų įsiau drinusius žiūro-vus.

Pajacuose vaidmenis atliko: Tonio, keliaujantis aktorius — Algirdas Brazis; Canio, trupės svarbiausias aktorius — Harry Theyhard (IV. 19 ir 20 d.d.) ir Stasys Baras (IV. 26 d.), Nedda, Canio žmona — Margarita Momkienė (IV. 19 ir 26 d.d.) ir Catherine Kogut-Simon (IV. 20 d.), Beppe, aktorius — Julius Savrimas, Silvio — miestelėnas Liudas Stukas, du miestelėnai — Bronius Maciukevičius ir Edward Ozaki, kaimiečiai ir miestelėnai — operos choristai. Grimas ir perukai — Patricia A. Rann, kostiumai ir dekoracijos — Anthony Stivanello, New York.

Operos valdyba: pirm. V. Radžius, vicepirm. — V. Momkus, Ir. Navickaitė ir J. Vidžiūnas, sekr. V. Žadeikienė, išd. A. Putrius ir narė G. Mačiulytė. Revizijos komisija — G. Kazėnas, Z. Paškus ir J. Bobinienė.

Meno vadovai: dirigentas A. Vasaitis, režisierius D. Hicks, scenos produkcija K. Oželis. Choreografai — V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas, dirigento asistentas Arūnas Kaminskas, chormeisteriai A. Gečas ir E. Sakadolskienė, scenos vadovas J. Paronis, apšvietimas K. Cijūnėlis, režs. asist. D. Busco.

Programos viršelis dail. A. Korsakaitės - Sutkuvienės.

Užsklandai

Chicagos lietuvių operos valdyba baigė 24-tą operos sezoną ir jau ruošiasi jubiliejiniam sidabrinės sukakties spektakliui. Paskutinieji trys spektakliai sulaukė didelio susidomėjimo ir sukaupu užpildė Marijos auditoriją. Paskutinis pastatymas (IV. 26 d.) su solistu Stasiu Baru, atgavusiu balsą, dalyvavusių teigimu, praėjo labai gerai ir publika sukėlė didžiausias ovacijas.

Pavarčius programą, į akis krinta didėjantis nelietuviškų pavardžių skaičius. Paliekant nuošalyje baletą ir solistus, rūpestį kelia ir choro dalyviai, nes ir ju tar-

pe yra didokas skaičius kitataučių. Iš programoje paskelbtų 72 choristų, randame jau 13 nelietuviškų pavardžių. Rūpestį kelia mažėjantis lietuvių dainininkų skaičius.

Maloni žinia, kad 15-os berniukų chorą sudarė Kr. Donelaičio ir Marquette Parko lit. mokyklų mokiniai, kuriuos paruošė Vytautas Gutauskas ir Kazys Skaisgirys.

Didžiausią pastatymo naš-tą nešė operos valdyba, meno vadovai ir choristai. Choristai be jokio atlyginimo, savo susisiekimo priemonėmis, pusę metų du kart savaitėje, o paskutines savaites kasdieną, ištvermingai ir pasišventusiai lankė repeticijas.

Visų pasišventėlių dėka, turime tremties unikumą — lietuvių operą. Nepamirštinai ir operos mecenatai, kurie palengvina operos vadovų darbą ir įgalina ryžtis rizikingesniems pastatymams. Šio sezono pastatymas pareikalavo ypač didelių išlaidų padidinto sąstato orkestrui, baletui ir ekstra solistui. Reikia manyti, kad šią padėtį supras jau esamieji mecenatai, o taip pat į pagalbą įsijungs ir naujieji. Visuomenė turi suprasti operos vadovybės padėtį ir jų rūpestį sumažinti auka.

Nors fortūnos ratas sukasi ir negailestingai mirtis traukia karalius ir elgetas, vyskopus ir vienuoles, aristokratus ir prostitutas, kareivius ir teisėjus, bet Chicagos lietuvių opera ir toliau lieka gyvastinga ir viltingai žengia į ateitį.

NEPAPRASTAS SUSIDOMĖJIMAS

Š. m. balandžio 18 d., Jaunimo Centro kavinėje, įvyko kanadiškių menininkų tautodailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių knygos "Lithuanian National Costume" pristatymas. Šia knyga ir jos autoriais chigagieškės visuomenės susidomėjimas buvo toks didelis, kad nesutalpino norinčių dalyvauti. Kėdėmis užstatė visus tuštesnius kam-pus, nusėdo laiptelius ir net grindų plotelius.

Vakaronę ruošė Lietuvių Tautodailės Instituto Chicagos skyrius, o pravedė ir įvadinį žodį pasakė Aldona Veselkienė. Folklorininkė, viešnia iš Washingtono, Elena Bradūnaitė, gerai paruoštoje paskaitoje, aptarė tautodailės sunkų kelią šiame kontinente. Priminė, kad jauna valstybė Lietuva, buvo susirūpinusi lietuvių liaudies menu ir jo apsauga. Šiame kontinente tik dabar prasiveria maži plyšeliai tautinių menų rinkimui ir apsaugai. Dailininkų Tamošaičių anglų kalba išleistas kapitalinis veikalas — "Lithuanian National Costume", vispusiškai aptaria lietuvių tautodailę ir papildytą daugybe tautinių rūbų spalvotą nuotraukų.

Dail. A. Tamošaitis papasakojo apie jo įdėtą darbą ruošiant šią knygą ir pasišventimą lietuvių tautodailės rinkimui bei propagavimui. Ilgoką, visos valandos pasakojimą pajavirino patirtais nuotykių, lankantis pas senutes sodietes, norėdamos gauti senovinius audinius, mežginius, aprangą.

Vakaronės pabaigoje parodė Kanadoje susuktą spalvotą filmą — *Spirits of an Amber Past*, kurioje rodoma apie dail. Tamošaičių veiklą savoje sodyboje. Čia pamatėme lietuviškų smutkelių ir velnių kolekcijas, išdėstytas sodybos aplinkoje ir viduje. Dail. Anastazija Tamošaitienė demonstravo kilimų audimą ir jais nukabinėtas visas sienas. Matėme ir dail. Antano Tamošaičio paveikslus ir kt. Taip pat tautinių šokių grupė pašoko kelis tautinius šokius.

Tamošaičiai yra nuostabūs žmonės, savo sodyboje įkūrė turtingą lietuvių tautodailės ir liaudies meno muziejų.

Užsklandai parodė brolių Motuzų dar 1938 metais Kaune susuktą spalvotą filmą, kurioje buvo pademonstruota įvairių Lietuvos sričių rūbai.

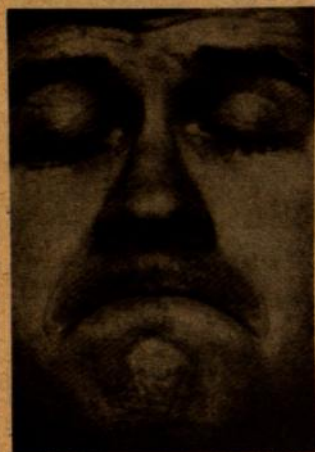
Dėl vėlyvo laiko, programoje numatytas skaidrių rodymas, neįvyko.

Vakaronė buvo gerai organizuota ir labai turininga: gyvu žodžiu ir vaizdais.

PRO MĖLYNUS AKINIUS

REDAGUOJA OKULISTŲ KOLEGIA

PAMOKOMOJI ISTORIJA

Šiomis dienomis nuošalioje priemiesčio gatvelėje pastebėjome vėjo blaškomus kažkurio mūsų tautiečio atsiminimų lapus, kurie po jo mirties matyt buvo išpūsti iš neuždengtos šiukšlių dėžės. Kadangi ten surašyti velionio išgyvenimai galėtų būti pamokomi ir gyviesiems, tai čia spausdiname bent trumpą jų ištrauką.

„... Aš jau seniai apmąstydavau tragišką savo — atsiskyrėlio tautiečio — likimą. Tai kas, sakau, kad šiandien pušelių pavėsyje ir prie Nemunėlį primenančio vandenėlio susirenčiau kuklią pastogę, paštininkas nepavėluodamas atneša pensiją ir kas savaitę atsivežu iš miestelio pakankamai alaus, viskės ir užkandžio? bet gali ateiti laikas, kai, pūstelninku gyvenant, prieš galą nebus kam nei nutylėtų jaunystės griekelių lietuviškai išpažinti, nei užsmaugtos dolerių tarbelės i patriotines rankas įduoti, o gal nepajėgsiu ir nesusėsiu prieš Anapielinį teismą net apatinių kelnų pasikeisti. Ne, manau: reikia savam prie savų, nes jau pats tinkamiausias amžius.

Tad ir atsikrausčiau čia, i kultūringiausią lietuvių koloniją, tarsi sugrįžčiau vėl i nepriklausomą Lietuvą, kur būsimieji vėl ir didesnė širdžiai linksmybė, ir senų draugų gausybė kaip kadais. Taigi, ypač senų! Tokių, su kuriais per karą drauge vokiečiam kasėme apkasus, likusiai Europai ir sau — laidojimo duobes, drauge lietuvišku krauju maitinome s v e t i m t a u t e s u t e l e s, o Amerikoje per fabrikų srutas ir chloro dūmus drauge žengėme i laisvę ir demokratiją. Tegul, sakau, ir vėl visi drauge senąją tėvynę amžinai mylėsime iš tolo, vienas kitą amžinai iš arti, kol paskui draugiškai ir su ašaromis vienas kitą palydėsime ir i amžinybę...

Ir va dar tik antras mėnuo gyvenu toje mūsų „at-

sarginėje tėvynėje“, dar tik antras tų senų savo bičiulių tarpe, o jau kiek neužmirštamų istorinių įvykių! Ir dar koks nepaprastas lietuviškas nuoširdumas!

Nagi štai jau pačią pirmąją savaitę mano buvęs senas plunksnos bendradarbis Kęstutis Patripelninkas oro sparnais nuskraidino i savo laikraštį korespondenciją, kad „i šią buvusią vienminčių koloniją atsikraustė dar vienas vienybės ardytojas L. K.“ Tai reiškia — aš.

Antrą savaitę jau gavau anoniminį laišką, išsamiai įrodinėjantį, kad aš esąs komunistas, nes bolševikų kalėjime iki nacių okupacijos išlikau ten vienintelis gyvas...

Trečią savaitę mano jaunystės draugas Juozapas Striupas, kuriam, žiemos speiguose bėgant per Prūsiją, atidaviau savo kailiniukus, neįsileido net i savo rezidencijos kiemą, ir jo vaikas užpiudė šunimi.

Ketvirtą savaitę dviejų partijų atstovai mano paties bute iškeikė mane paskutiniu durniumi, kad savo santaupas testamentu esu užrašęs Lietuvių fondui, o ne jiems.

Penktą savaitę buvusi mano brolio ūkio piemenė, o dabar iškilaus architekto ponio Marijona Turklienė per savo vardines viešai išvadino mane chamu, nes, bučiuodamas jos puknią rankelę, atsiminimų sujau-dintas pabučiavau tik savo nykštį... Be to, prie svečių dar išjuokė, kad mano kaklaraištis esąs turbūt dar Kaizerio laikų, batai nabašninko, o švarką ar tik nebūsiu patsai pasisuvęs...

Na, o mano artimiausias kaimynas moteriškų ligų daktaras Adomas Lipnius, su kuriuo tremties lageryje ištisus metus dejuodami vartėmės ant vieno narų ir dar liko skolingas 100 DM, dabar visai nesisveikina, o jo ponia Liolė bėga nuo manęs iš tolo net i kitą pusę gatvės. Žinoma, čia tai jau esu aš pats kaltas, nes geros nuotaikos aplinkoje kitiems pasakojau, kaip su ja drauge plovėme restorano grindis ir įgėręs negras taip glaudžiai prikibo prie jos žavios figūros, kad turėjau net ginti, idant neiškudakintų...

Taigi dabar ir vėl esu senas atsiskyrėlis buvusių bičiulių bendruomenėje. Be to, matyt nuo lankstymosi i kairę ir i dešinę taip surietė visą kūną diegliai, kad

nebegaliu pasikelti iš lovos, o jokie Balfo angelai manęs neapanko. Laimė, kad turiu užsiauginęs gudrų šunelį, kurį išmokiau nustumti nuo padėklo telefono ragelį, ko-ja išsukti centrinės nulį ir garsiai staugti i triūbelę, kai ateis mano paskutinio atdūsio valanda...

Kadangi ant šio rašto liko labai aiškio šunelio pėdų nuospaudos, reikia manyti, kad čia minimo tautiečio mirties valandą jo ištikimasis keturkiojis tikrai prišaukė bent aukų rinkėjus...

IS KOLONIJŲ KULTŪRINĖS VEIKLOS

Kalifornijos medžiotojai medžioja medžiotojus

Vienas tautietis iš Kalifornijos mums rašo apie tenykštį Medžiotojų ir meškeriojų klubą ir jo išgarsėjusią kultūrinę veiklą. Kadangi to aprašomo klubo pirmininkas gali sumedžioti ir patį korespondentą, nors pasirašiusį tik „Seno medžiotojo“ psiaudonimu, tai mes čia pateikiame tikrai kelis to anoniminio straipsnio faktus.

Pasirodo, kaliforniečiai medžiotojai pirmą kartą susirinko medžioti būsimąjį jų pirmininko dangoraižio rūsyje. Ten buvo aplaistyti ir būsimieji medžioklės laimikiai.

Ta pačia proga buvo ir žvejota užsieninių gėrimų buteliuose.

Bevažiuojant medžioti i girią, vienas medžiotojas žuvo, o kitas vėliau nurairė be nekrologo ir užuojautos. Be to, medžioklėje išgyventa ir čia vaizduojamų gąsdinančių nuotykių.

Vėliau vėl buvo žvejota ir medžiota pirmininko rezidencijoje, kur vienas medžiotojas paklydo.

Bet čia pirmininką ėmė medžioti kažkoks semitinės kilmės medžiotojas, o paskui ir federalinės valdžios medžiotojai.

Veiklos gale pirmininkas sužvejojo ir sumedžiojo klubo narių lėšas, ir vėl grįžo lietuviška ramybė.

MARATONAS

Vakar buvo Kaunas — Vilnius,
Šiandien — Afganistane,
Ryt bus pergalės iškilmios
Gal net pragaro dugne.

Tad pirmyn, eiklus varžūne,
Kiek tik remia sveikata,
Vis greičiau už liaudies šunį,
Šuoliais liuksintį greta!

A.

Šuo nežino, ko jis bėga,
Vien iš baimės, kad kvieti,
Tu — už Kremliaus kumščios jėgą
Ir už kaulą ateity.

IESKO GYVENIMO DRAUGO

Nors iki šiol buvau „išlaisvinta moteris“, bet vidinės traukos žadinama ir artėdama prie „kritiško amžiaus“ pakeičiau savo pažiūras ir labai ilgiuosi laimingo šeimyninio gyvenimo. Labai pageidaučiau jauno idealistinio vyruko, kuris dar nepažinęs iš arti jokios moters, arba ir labai doro kiek pagyvenusio viengungio. Tokiem būsiu ne tik ištikima žmona, bet ir gyvenimo mokytoja. Rašykite šiam laikraščio skyriui adresu: **Praksedai iš Los Angeles.**

Ieškau savo vyro, kursai, pirmą kartą be manęs išvykęs tik i uošvės laidotuves Long Island, N. Y., jau buvo matytas Filadelfijos tavernoje, Bostono Sharraton viešbutyje, Chicagos aerodrome, San Francisco naktinėje landynėje, Los Angeles šventoriuje ir Las Vegas nuogalių programoje. Toje vietoje jo pėdsakai išnyko kaip vandenys. Jis lengvai atpažįstamas, nes po vienos šeimyninės katastrofos kaktoje liko stambus randas ir tik pusė ausies grybelio. Suteikusiame tikrų žinių gausiai atlyginsiu.

Nijolė Rupeikienė
New Yorke

ARTIMO MEILĖS PAVYZDYS FLORIDOJE

Čikagiškis tautietis J. M. pernai Miami rajone nusi-pirko namus, i kuriuos šiemet ir atsikraustė. Deja, per iškilmingą savo „bakūžės samanotos“ įšventinimą išėjo kiek atsikvėpti tyrame ore ir paklydo: nužėgliavo net i kitą gatvę, įtrepeno i svetimus namus, kurių savininkai buvo išvykę i svečius, ir nelaimingai įvirtė i svetimą lovą. Grįžę to namo šeimnininkai taurųjį mūsų pensininką su policijos parama draugiškai pargabeno i jo rezidenciją ir paguldė i tikrąją lovą. Tik gaila, kad šventinimo svečiai jau buvo išsiskirstę.

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

ŽURNALISTŲ POSĖDIS

L. Ž. S-gos Detroito skyriaus valdybos posėdis įvyko balandžio 27 d. Marijos ir Balio Gražulių namuose Flint, Michigan.

Posėdyje dalyvavo buvęs skyriaus pirmininkas Stasys Garlauskas, naujasis Balys Gražulis, sekr. Stasys Sližys ir įžd. Antanas Grinius. Balys Gražulis pateikė dienotvarkę, kuri buvo priimta ir apsvastyta.

Skyriaus valdyba nutarė liepos 13 d. Pilėnų stovykloje surengti kultūrinę popietę, kurioje Stasys Garlauskas kalbės apie elektroninę žurnalistiką. Užkandimais ir gėrimais rūpinsis švyturiečiai, žurnalui "Lietuvis žurnalistas" remti paskyrė auką 50 dol.

Į posėdį atvykusiems Marija Gražulienė pateikė skaniai paruoštus pietus su kavute ir stipresniais gėrimais, kuriuose dalyvavo ir valdybos narių žmonos.

DLOC SUSIRINKIMAS

Balandžio 27 d. šv. Antano parapijos patalpose įvyko Detroito Lietuvių organizacijų atstovų susirinkimas. Susirinkimą atidarė ir jį pravedė dr. Algis Barauskas, sekretoriavo dr. S. Šimoliūnas. Susirinkime dalyvavo virš 30 atstovų.

Praeitų metų susirinkimo protokolą perskaitė Stasys Šimoliūnas. Pranešimus padarė pirmininkas dr. Algis Barauskas, mandatų —

Stasys Šimoliūnas ir įždo Antanas Vaitėnas.

Revizijos komisijos aktą perskaitė Petras Bliūdžius. Pranešimai išdiskutuoti ir priimti. Į valdybą 1980 metams išrinkti: dr. Algis Barauskas, dr. Arūnas Vaitiekaitis, adv. Algirdas Ambroze, adv. Raymondas Sakis, Stasys Šimoliūnas, dr. Saulius Šimoliūnas, inž. Alfa Šukys, Česys Šadeika Stefa Kaunelienė, inž. Bernardas Brizgys, dr. Stefa Miškinienė, Kęstutis Miškinis, Gražina Vaškelytė, Antanas Vaitėnas, Algirdas Vaitiekaitis, Jonas-Markus, Juozas Račiūkaitis, inž. Povilas Čekus, Antanas Suškauskas, Juozas Leščinskis, Angelė Šukienė, Dana Žebraitenė, inž. Saulius Kaunelis. Iš šios valdybos bus dar sudarytos ir trys komisijos: Pavergtų tautų, išvežtųjų minėjimo ir festivalio.

Į revizijos komisiją prrinkti: Antanas Norus, Petras Bliūdžius ir Vincas Tamošiūnas.

PASIKEITĖ PRANEŠĖJAI

Nuo balandžio 27 d. Amerikos Radijo Klubo "Lietuvių Balsas" lietuviškosios radijo valandėlės redaktorių ir pranešėjų yra Jonas Kriščiūnas. Informacijų ir skelbimų reikalais kreiptsi telefonu 1-459-6017. Programa girdima sekmadieniais nuo 8:20 iki 9:00 val. iš stoties FM banga 101,5.

AUKA DIRVAI

Lietuvių Enciklopedijų minėjimo vienetas, kuri sudarė Detroito Lietuvių Kultūros Klubas, St. Butkaus ir "švyturio" šaulių kuopos ir ALT S-gos Detroito skyriaus iš minėjimo likučio Dirvai paskyrė auką 70 dol.

• LB Detroito apylinkės valdyba per įžd. Antaną Janušį Dirvai atsuntė auką 10 dol. linkint ištvermės ateities darbuose. Ačiū.

Skaitant gubernatoriaus proklamaciją. Iš kairės: I. Biskytė, A. Švedaitė, A. Bulotaitė, A. Jarašius, S. Kudirka ir R. Vaitaitienė.

DENVER

KUDIRKA PAS COLORADO LIETUVIUS.

Colorado lietuviai iškilmingai paminėjo Nepriklausomybės šventę vasario 24 d., pakviesdami pagrindiniu kalbėtoju Simą Kudirką. Virš dviejų šimtų dalyvių pripildytoje Applewood Country Club svetainėje sau rezervuotus stalus turėjo latviai ir ukrainiečiai. Dalyvavo taip pat ir eilė Colorado valdžios pareigūnų, bei amerikiečių visuomenės atstovų. Pirmą kartą minėjimą aplankė ir Denverio Rocky Mountain News laikraščio reporteriai ir televizijos (channel 2) kameros.

Simas Kulirka taip pat turėjo keletą kvietimų iš vietinių radijo stočių, bet dėl laiko stokos dalyvavo tik vienoje (KWBZ) dviejų valandų "talk show" programoje.

Meninės programos daly-

je pasirodė "Rūtos" šokėjai. Taip pat dalyvavo ir Denverio latvių šokių grupė. Latvių ir ukrainiečių atstovai savo sveikinimus perdavė žodžiu. Estai, kurie turėjo savo nepriklausomybės šventės minėjimą tą pačią dieną, sveikinimus atsiuntė raštu. Gauta eilė telegramų ir sveikinimų iš JAV ir Colorado senatorių ir kongresmanų.

Minėjimą suorganizavo LB Colorado Apylinkė. Valdyba jau turėjusi porą posėdžių po minėjimo ir pradėjusi planuoti sekančių metų minėjimą, kurio progą žadama paminėti ir Colorado LB Apylinkės 20-ties metų sukaktį.

Artimi ryšiai palaikomi su latviais, estais ir ukrainiečiais. Visų keturių tautybių valdybos turi mėnesinį posėdį — pasitarimą. Planuojama išvystyti didesnę bendradarbiavimą. Diskutuojama bendrų namų įsigyjimo galimybė. (vpa)

Illinois lietuvių respublikonų veikla

Reikia sveikinti Lietuvių respublikonų Illinois lygą, kuriai vadovauja Algis Regis, už pastangas lietuvių suburti į Lietuvių respublikonų eiles ir kiek įmanoma, organizuoti būdu, per Amerikos respublikonų partiją, siekti ir lietuviams didesnės įtakos Amerikos politiniame gyvenime.

Tokia veikla turėjome progos pasidžiaugti balandžio 12. Lietuvių tautiniuose namuose, Chicagoje, su ruošta šauniame bankete, kuriame be kitko, buvo pagerbti ir atžymėti iškilūs respublikonų veikėjai.

Svečių apie 200. Nuotaika maloni. Banketą pradėjo trumpu sveikinimo žodžiu banketo rengimo pirmininkas Casimir Oksas.

Sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, Lietuvių respublikonų Illinois lygos pirmininkas Algis Regis pasveikino svečius ir priminė respublikonų pagrindinius tikslus, pažymėdamas, kad ir šiame bankete bus pagerbti ir atžymėti lietuviams artimi žymūs asmenys. Prieš vakarienę trumpą, meninę programą atliko Rita Markelytė, padainuodama keletą dainų anglų ir lietuvių kalbomis.

Vakarienės metu buvo pristatyta bankete dalyvau-

ją spaudos radijo ir organizacijų atstovai.

Banketo rengimo komiteto pirmininkė Regina Andrijauskienė ir Irena Regienė įžymiesiems svečiams prisegė po gyvų gėlių žiedą.

Specialūs žyminiai buvo įteikti įžymiesiems respublikonams arba lietuviams nusipelnusiems asmenims.

Lygos vicepirm. Juozas Bacevičius svečius supažindino su Chicagoje išeinančio "Southtown Economist" dienraščio redaktorium Philip Radner, kuriam įteikiamas atžymėjimas už lietuvių visuomenei skiriamą nemažą dėmesį laikraščio skiltyse.

Amerikos lietuvių respublikonų pirmininkas Antanas Milūnas pristatė viešnią iš Washingtono Anna Chennault. Tai ypatingų gabumų moteris, kinų kilmės, JAV generolo našlė, vadovaujanti Amerikos tautinių grupių respublikonų tarybai. Ji laikraščio kolumnistė, daugelio knygų kinų ir amerikiečių kalbom autorė, poetė, konsultantė "Free Asia" radijo, turi doktoratą iš teisės ir kitų sričių. Žodžiu, ši moteris turi nepaprastų gabumų, veikli visuomenininkė ir kovojanti už tautų laisvę. Jai ir buvo už tuos nuopelnus įteiktas "Spirit of Freedom Award" atžymėjimas.

Illinois Lygos pirmininkas Algis Regis pristatė svečiams šių metų žymų vyrą, lietuvių kilmės, Illinois respublikonų partijos pirmininką Dan W. Adams (Adomaitį), kuriam buvo įteiktas "Man of the Year" atžymėjimas.

Pažymėtina, kad LRI Lyga pirmą kartą paskyrė stipendiją ir ją gavo Lemonto lietuvių ansamblio "Spindulys" narys, studentas Vytenis Milūnas. Nuoširdų sveikinimo žodį tarė svečias iš Connecticuto, amerikiečių respublikonų vicepirmininkas Eugene Ziūrys.

Bankete buvo paskirstyti ir laimėjimai. Dovanų paskirstymui vadovavo Lygos vicepirm. Al. Jankūnas. Svečiai, po skoningai paruoštos vakarienės, gerokai linksminosi, Jonsons orkestrui grojant.

J. Janušaitis

Banketo rengimo komiteto pirm. Regina Andrijauskienė sega garbės viešniai Anna Chennault gėlę. V. Noreikos nuotr.

OPTICAL
high precision plano and spherical grinding and polishing. No optical progressive optical instrument manufacturer requires polichers and grinders. Exp'd. on both machine and manual apparatus & salary open. Full benefits. Modern airconditioned facility. Call for appointment (516) 231-9500. **PHOTONICS CORPORATION**, 45 Adams Avenue, Hauppauge, N.Y. 11787. (19-21)

CLASS CUTTER
EXPERIENCED ONLY,
WEST GREENWICH
VILLAGE AREA.
Call 212-741-8899
(19-20)

ENGINEERS 3 M COMPANY GRAPHIC SYSTEMS

Machine assembly plant in Cynthiana, Ky. has opening for process engineers. Degree in industrial, mechanical or electrical engineering is desired. Excellent benefits. Salary commensurate with background and experience. Individual interested should forward their resume to:

PERSONNEL MANAGER,

P. O. Box 430, Cynthiana, Ky. 41031

Equal Opportunity Employer M/F

(19-20)

3 M COMPANY CYNTHIANA, KY. 41031 SR. QUALITY CONTROL TECHNICIAN

Candidate must be experienced in all phases of metal parts inspection. Must be capable of complex surface plate set-up and inspection. Should have a working knowledge of sampling plans, metrics and geometric tolerancing & dimensioning. Experience in electronics is a plus. Benefits and salary commensurate with experience. Please send resume to attention of Personnel Manager.

Equal Opportunity Employer M/F

(19-20)

FIRST CLASS MACHINIST

PROTOTYPE WORK, SMALL RUNS
WEST CHESTER, N. Y. AREA

Call (914) 235-2720

(17-22)

PLASTICS — Blown Film Extruder Operators. Convert & print in line. Experience preferred, but will consider trainee. Must be hard-working & dependable, cwn transportation. Bldg. 454, RARITAN CENTER, 201-225-1180 10 a.m.—5 p.m. (18-23)

Netekome seno buriuotojo

Iš Švedijos atėjo liūdna žinia. Staigiai ir netikėtai š. m. kovo 15 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė didelis Lietuvos ir Klaipėdos krašto patriotas ir kovotojas Kristupas Plonaitis.

Kristupas Plonaitis gimė Žiaukuose 1905 m. vasario mėn. 16 d., lietuvių patriotų šeimoje ir nuo pat jaunystės dienų kovojo už lietuviybę.

1922 metais pradėjo dirbti Juozapaičio banke kur susipažino su Klaipėdos krašto lietuviams: V. Saulinskiu, M. Jankum, J. Lebartu, V. Lacyčiu, J. Bruvelaičiu, o taip pat su J. Marcinkevičium, St. Dargiu, J. Pronekum ir kitais.

V. Saulinskio spaustuvėje vyko slapsti Mažosios Lietuvos lietuvių sukilėlių posė-

džiai. V. Saulinskas įrašė 17 metų Kristupą Plonaitį į "Jauną Lietuvos Broliją" ir tuoj prisaikdino. Jam buvo duotas revolveris, ir kai vykdavo posėdžiai, turėjo lauke nešti sargybą su įsakymu — "pamatysi ką nors įtartino — šauk." Tai buvo pradžia Kristupo Plonaičio atvadavimo Klaipėdos krašto. Kai prasidėjo sukilimas, sausio 8 d. Kristupas Plonaitis buvo paskirtas Palangos-Kretingos-Gargždų rajone. Ten jaunieji sukilėliai budėjo dvi naktis prie Klotės malūno, kur buvo sukilėlių ginklų sandėlis. Greitai prie jų vieneto prisijungė savanoriai iš Lietuvos ir kartu visi patraukė Bajorų-Giruliai geležinkelio linija. Minėtas vienetas turėjo savo slapyvardį "Jan-

Su "Baltąja Gulbe" Švedijoje. Iš kairės: Jurgis Plonaitis, koksulas E. Erlandson su dukra Brita, Kristupas Plonaitis ir jachtos vadas — savininkas Kazimieras Mažonas, dabar gyvena Parma, Ohio.

kus", o lietuvių savanorių slapyvardis buvo "Budrys".

Klaipėdos kraštą išvadavus, Kristupas Plonaitis tęsia mokslą ir dirba banke. Augęs prie vandens, stoja į steigiamąją jūrų skautų vienetą. Su dideliu pasišventimu dirba ir mokina jaunimą buriavimo.

Vokiečiams užėmus Klaipėdos miestą ir kraštą, Kristupas Plonaitis pasitraukė į Lietuvą.

Rusams užėmus Lietuvą, jis vėl grįžo į Klaipėdą, iš kur su žmona persikėlė į Švediją.

Prasidėjo nauji vargai. Kristupas Plonaitis pradžioje dirbo pas švedų ūkininką, o išmokęs švedų kalbą pradėjo verstis nuosava prekyba.

Antrasis Pasaulinis karas ėjo prie pabaigos ir rusų kariuomenė veržėsi į Lietuvą. Visi kas tik galėjo traukėsi, o kai kurie per Baltijos jūrą plaukė į Švediją. Daug lietuvių čia rado brolišką prieglaudą Kristupo ir Brigitos Plonaičių pastogėje.

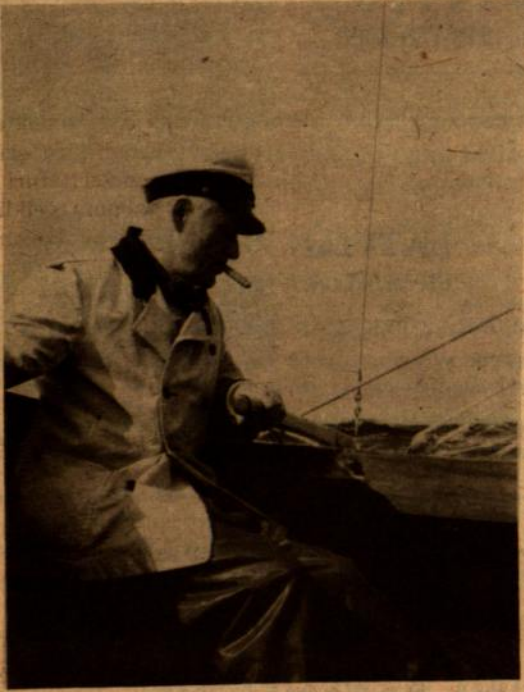
Rusams pradėjus spausti švedus, kad išduotų pabaltiečius, Kristupas Plonaitis ir Švedijos lietuviai turėjo išdirbė planus visus lietuvius paslėpti Švedijos kalnuose ir palaukti kol švedų vyriausybė padarys nutarimus šiuo reikalu. Lietuviai buvo išgelbėti ir gavo teisę pasilikti Švedijoje.

Britos ir Kristupo Plonaičių niekas neužmiršo ir kasmet gegužės mėnesį jų sodyboje — pastogėje susirinkdavo Švedijos lietuviai gegužinėn. Iškilnės prasiždavo trispalvės iškėlimu, o vėliau sekdamo valgymai, gėrimai ir lietuviškos dainos. Kristupo ir Britos sodyba tapo švedijos lietuviams lyg Rambynu prie Aspeno ežero.

Lietuvių tauta neteko didelio patrioto, o Lietuvos buriuotojai neteko savo pionieriaus, kurio dėka trispalvė aplankė daugelį Pabaltijos uostų.

Tebune Tau lengva švedijos žemelė.

L. Knopfmilleris

A. A. Kristupas Plonaitis

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600 737-8601
9837 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILL. 60642
Tel. 422-2000

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Mirė Jonas Gudauskis — Apeliacinių Rūmų pirmininkas

A. A. Jonas Gudauskis gimė 1890 metais Šiaurės pavalstyje, Laukuvos vlsč., Žemaitijoje. Pradžios mokslo gavo Kvėdarnyje. 1908 metais baigė Telšių keturklasę mokyklą. Pats pasiruošęs, nuvyko į Petrapilį, ir prie švietimo apygardos komisijos išlaikė mokytojo egzaminus. Grįžęs mokytojavo švėndriškių ir Skaudvilės pradžios mokyklose. Pirmojo pasaulinio karo pradžioje mobilizuotas į rusų kariuomenę. 1917 metais dalyvavo lietuvių karių organizacijoje, Rusijoje. 1918 metais grįžęs Lietuvon tarnavo Laukuvos ir Skaudvilės savivaldybėse ir trejus metus išbuvo Raseinių apskrities viršininku.

1922 metų gruodžio 1 d. pradėjo dirbti šiaulių apygardos teisme kaip teismo kandidatas. Greitai buvo paskirtas ir ketverius metus išbuvo Tauragės taikos teisėju. Iš čia skiriamas į Panevėžio apygr. teisėjų teisėju ir pirmininku pavaduotoju. Teisėjaudamas buvo laisvas klausytojas Lietuvos universitete Kaune, teisių fakultete. Išlaikęs visus privalomus dalykus, išlaikė egzaminus, gavo externo brandos atestatą ir teisininko diplomą.

Naujam teismų santvarkos įstatymui įsigaliojus, 1933 m. rugsėjo 15 d. a. a. Jonas Gudauskis skiriamas Apeliacinių Rūmų pirmininku ir išbūva tose pareigose ligi 1940 m. rugsėjo 15 d. Čia pasireiškė jo sugebėjimai išlaikyti teismą nepalyginamojo orumo aukštumoje, parinkti gabius ir pareigingus bendradarbius ir darniai jiems pirmininkauti. Opiose bylose jis pats ir pirmininkaudavo. 1938-1939 metais velionis Gudauskis įėjo į dekaną Vlado Mirono ministerių kabinetą, kaip teisingumo ministras. 1937-1938 metais buvo Lietuvos

Teisininkų draugijos pirmininkas. Nuo 1920 metų iki 1939 priklausė Lietuvos Tautininkų sąjungai ir kurį laiką buvo jos vadovybėje. 1940 m. lapkričio 8 d. rusų suimtas ir 6 savaites išlaikytas saugumo policijos rūmų rūsyje, po to perkeltas į Kauno Sunkiųjų darbų kalėjimą už tariamus politinius nusikaltimus, pagal Sovietų Baudžiamo Statuto 58 str. Vokiečių-rusų karo pradžioje, 1941 m. birželio 23 d. iš kalėjimo išėjo į laisvę ir buvo paskirtas Apeliacinių Rūmų teisėju, ligi rusai antrą kartą priartėjo prie Lietuvos. Dabar pasitraukė į Vokietiją su šeima ir gyvena Bad Salzungen bei Hanau tremtinių stovyklose. Išrinktas Hanau stovyklos komendantu ir Lietuvos tremtinių bendruomenės Vyriausiojo teismo pirmininku. 1949 metais atvyko į Chicago, kur ilgesnį laiką dirbo staliaus darbu.

Pasitraukęs į pensiją, pasukitiniuosius penkis metus skundėsi susilpnėjusia atmintimi, ligi mirties š. m. balandžio 4 dieną nutraukė gyvybės siūlą.

Buvo 1920 metais vedęs Stasę Makauskaitę ir augino dvi dukteris. Skaudžiausią gyvenimo smūgį pergyveno, kai duktė Atenė-Ona, bebaigianti odontologiją, mirė Kaune 1943 metais. Kita duktė Laima-Sofija ištekėjusi už Beno Kallas gyvena Amerikoje.

Balandžio 7 d. Petkaus laidotuvių koplyčioje, Marquette Park, Chicagoje dr. Petras Jokubka pravedė atsisveikinimą. Išsamią velionies biografiją atpasakojė adv. Liudas Šmulkštys. Liet. Teisininkų Centro valdybos pirm. Mečys Mackevičius atsisveikino tos draugijos vardu. Žurnalistas Jurgis Janušaitis — Hanau stovyklos gyventojas, o Jonas Vasaitis jaunesnįjį teisininkų vardu. Balandžio 8 d. po trumpų pamaldų atnašautų kun. Kazimiero Raudeliūno, SJ velionies palaikai buvo palydėti į krematoriumą ir sudeginti.

L. Teisininkų centro valdyba reiškia giliausią užuojautą našlei Stasei, dukrai Laimai, žentui Benui ir kitiems artimiesiems.

Vyt. A. Račkauskas

LATHE OPERATORS

Exp'd. individual only, steady work, full benefits. Call for appt. Niemand Broth Elmhurst, N. Y.
Call 212-592-2300 (19-21)

MACHINIST 1ST CLASS

Exp'd. individual only, steady work, full benefits. Call for appt. Niemand Broth Elmhurst, N. Y.
Call 212-592-2300 (19-21)

POLISHER & PLATER

EXPERIENCED
Call 201-435-6080

BUS PAGERBTI ABITURIENTAI

Vida Budrytė

Paulius Staniškis

Mirga Bankaitytė

Asta Puškoriūtė

RELIGINEI ŠALPAI AUKOJO

1980 m. kovo 16 d. Clevelando Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos bažnyčioje per rinkliavas Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai buvo suaukota \$3,105.49 (čekis Nr. 5534). Seka aukojusių sąrašas:

Po \$200 — Juozas Rumbutis.

Po \$100 — Dr. Juozas ir Birutė Skrinskai, Eduardas, Stasė ir Nijolė Kersnauskai, N. N.

Po \$50 — Jonas Balbatas, dr. Edmundas ir Birutė Juodėnai, dr. Vytautas ir Aldona Mauručiai, Jurgis Stravinskas, Česlovas ir Irena Šatkai, Vaclovas ir Marija Valiai.

Po \$35 — Dana Čipkienė.

Po \$30 — Dziugas ir Dalia Staniškiai.

Po \$26 — dr. Augustinas ir Regina Idzeliai.

Po \$25 — William Jakubs-Jakubauskas, Vytautas ir Ona Jokūbaičiai, Eugenė Kunsitis, Lietuvos Vyčių 25 kuopa, A. ir E. Mackevičiai, J. ir M. Mikonai, Vladas ir Gražina Plečkaičiai, Valdas ir Janina Ramūnai, Jonas Andrulis, Vincas ir Liuda Apaniai, Bielinų šeima, Romas Bridžius, Vincas ir Antanina Čepukaičiai, Vladas ir Birutė Čyvai, Teresė Gaškienė, Ignas ir Marija Janavičiai, Donatas ir Giedrė Ješmantai, F. ir N. Kaminskai, B. Karklius, Juozas ir Irena Kijauskai, Aldona Mikoliūnaitė Bronius ir Elena Nainiai Jonas Naujokaitis, Juozas ir Jadzė Naujokaičiai, Jadvyga Pikturnienė.

Po \$16 — Jonas ir Izolda Juodiškiai.

Po \$15 — Romas ir Ingrida Bubliai, Albertas ir Irena Sušinskai.

Po \$10 — Jurgis ir Marija Apanavičiai, Juozas ir Aldona Augustinavičiai, Alfonsas Baliūnas, Mečys Balys, Mega Barniškaitė, Vytautas Biliūnas, Elena Bridžiuvienė, Gediminas ir Vida Bučmiai, Juozas ir Genė Čyvai, Petras Digulis, Pranas ir Teresė Gaižauskai, Stefanija Grauzinienė, Jonas Gudėnas, Marija Ješmantienė, Henrikas ir Irena Johansonai, Albinas ir Genovaitė Karsokai, Antanas ir Aldona Kavaliūnai, Jonas ir Stasė Kazlauskai, Leonas ir Stasė Keženiai, F. Klimaitis, Irena Laurinaitienė Stasys Lazdinis, Petras ir Alvinas Luizos, Pranas ir Bronė Maineliai, Elena Mekienė, Stasys Mikalauskas, Algirdas Muliolis, A. P. Petraičiai, Jonas ir Elena Saikai, Aleksas ir Kazimiera Sadauskai, A. ir S. Strimaičiai, dr. P. ir K. Stungiai, Vincas Šamatauskas, V. ir A. Šenbergai, Gintautas ir Julija Taorai, Jonas Vyšnionis, Petras Zigmantas, Juozas ir Ona Žilioniai.

Po \$7 — Izabelė Jonaitienė.

Po \$6 — Vacys ir Ona Kavaliūnai.

\$5 — Vincas ir Vladė Abraičiai, V. Andrušaitis, Antanina Atkočaitienė, Viktoras ir Elzbieta Augustai, Genovaitė Aukštuolienė, Vladas Bačiulis, Marija Bajoraitienė, D. Balčiūnas, Adelė Baranauskienė, Jonas Barniškis, J. ir M. Bartkai, Vincas Bartuška, Henrikas Belzinskas, Vincas Benokraitis, Bronius ir Eugenija Bernotai, I. ir I. Berzinskai, J. ir J. Biliūnai, E. Bliumentalis, Adelė Brazaitienė, Regina Brazaitienė, E. Butrimas, Stasė Čipkienė, O. A. Čiuprinskai, J. ir M. Damušiai, B. ir V. Davis, J. ir D. Dundurai, Bronė Ežerskienė, K. E. Gaižučiai, Albertas Gecevičius, V. Gelazis, Adelė Gradinskienė, Stasys ir Jadvyga Ignatavičiai, Edvardas Henda, Marta Ivanauskienė, Agnė Jasiūnienė, Barbora Juodienė, Juozas Kaklauskas, K. ir G. Kampė, Ona Kašubienė, Juozas ir Birutė Kavaliai, Algis ir Giedrė Kijauskai, K. Kizevičius, Džinaras ir Mirga Kižiai, H. Kripavičius, Marius ir Eglė Laniauskai, Aleksas Liutkus, Stasys Mačys, Birutė Malcanienė, Marija Maslauskienė, Aleksandra Mikoliūnienė, Sally Miliauskienė, J. M. Narušas, Petronėlė Nevulienė, V. Nykštėnas, Algis Penkauskas, M. Puškorienė, Julija Salasevičienė, V. Skirpstas, J. Šarkauskas,

Adelė Šiaučiūnienė, Jonas ir Adelė Šiaučiūnai, Mary Ann Shukaitis, Henrikas ir Roma Tatarūnai, K. ir K. Tita, Rimvydas Žiedonis, S. ir K. Žiedoniai.

Po \$3 — Ignas Belzinskas, Vaclovas Gecevičius, H. ir S. Idzeliai, Julius Kazėnas, S. Laniauskas, V. Steponavičius, Peter Usalis.

Po \$2 — V. Bacevičius, Albina Bakūnienė, Josephine Chapienė, S. Greičienė, Antanas Jonaitis, A. Krakauskas, Agota Laniauskaitė, Ignas Muliolis, Joana Račilienė, R. Saikus, Vytautas ir Julija Stuogiai, Uršula Yankauskienė, G. Žemaitis.

Po \$1 — Eugenija Eidimienė, Uršulė Grincienė

Be pavardžių — \$856.49.

**EXPERIENCED
SINGER
OPERATOR
WANTED**
Call 212-738-2300
(18-19)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING
Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

**MOKAME AUKŠČIAUSIA
NUOŠIMTĮ**

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nuošimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniai laikui, tada nuošimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarūs taupymo nuošimčiai.

**PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS
REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ**

Už įnašus mokame

5 1/2%

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas
metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

• APDRAUDOS reikalais
geriausius patarimus
gausite kreipdamiesi į Z.
Obelenį, tel. 531-2211.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamas Motinos dienos minėjimas įvyks sekmadienį, gegužės 11 d., 11:30 val. ryto DMNP parapijos didžiojoje salėje. Mokiniai atliks muzikos, dainos ir dailiojo žodžio programą.

Visi kviečiami.

• **Inž. Valdas S. Ramunas**, kaip praneša Acme Cleveland Co., pakeltas į Senior Development Engineer — New Products Research and Development Acme — Cleveland Co.

V. Ramunas, baigęs Indiana Institute of Technology, gyvenęs Clevelande, yra aktyvus narys ir lietuvių organizacijose.

Sveikiname su pakėlimu tarnyboje.

• **Žurn. Vladas Bakūnas**, atskridęs iš Los Angeles į komp. A. Mikulskio ir čiuurlioniečių sukakčių minėjimą, lydimas J. Lepėsos aplankė Dirvą palikdamas auką ir Parmoj gyvenantį provizorių K. Mažoną, 94 m. amž., su kuriuo buvo artimi bičiuliai dar gyvenant Klaipėdoje. V. Bakūnas tuo laiku dirbo gubernatūroje.

• **LB Clevelando apylinkės** susirinkimas įvyks gegužės 18 d. 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos apatinėje salėje. Bus padaryti pranešimai ir perrenkami trys valdybos nariai.

• **Lietuvių Klubas** ieško pensininkų įvairiems darbams po 2-3 dienas į savaitę trumpoms valandoms. Skambinti: 531-2131. kreiptis pas Vytautą.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 913-0910.

Jaunieji Giedrius ir Danutė Lazdiniai po jungtinių prie bažnyčios.
V. Bacevičiaus nuotr.

Nauja lietuvių pora

Kiekviena nauja lietuviška šeima suteikia džiaugsmą tėvams, artimiesiems, giminėms ir vilties, kad lietuviškoji gyvybė išsivijoje bus pratęsta ateities dienomis.

Skaidrų pavasario šeštadienį, gegužės 3 d. DMNP šventovėje apypilnė šventovė sekė Danutės Nikštėnaitės ir Giedriaus Lazdinio sutuoktinių apeigas.

Penkios poros ir du gėlių ir žiedų nešėjai sudarė jaunųjų pulką. Šv. Mišias atnašavo kun. Jonas Grigonis, asistuojant kun. Gediminui Kijauskui, S. J. ir Baliui Ivanauskui. Sutuoktinių šv. Mišios sutelkė visus maldai už jaunuosius giedant Clevelando vyrų oktetui, kuriams vadovauja Rytas Babickas. Solo giedojo sol. Irena Grigaliūnaitė. Trompete grojo Robert Dorwick iš Clevelando orkestro. Vargonais palydėjo Rita Klorienė. Pabaigai kanklėm pagrojo Mirga Bankaitytė.

Puikus oras, giedrios nuotaikos, besišypsantys veidai atlydėjo jaunuosius į iškilmingai išpuoštą lietuvių namų salę.

Į vaišes be vietinių clevelandiškių giminių ir draugų suvažiavo giminės ir artimieji iš kitų miestų. Ypač visiems buvo malonu matyti atvykusią Danutės sesutę iš Melbourne, Australijos. Puotai vadovavo Raimundas Kudukis. Pasveikines visus atvykusius pristatė jaunųjų pulką: Loreta Petraitiene, Mindauga Pautienė, Audronė Majorovaitė, Igną Beržinską, Patty Markiewich, Gediminą Gasperą, Connie Markewich, Vilių Nikštėną, Dainą Čepulytę, Algį Rukšėną, gėlių ir žiedų nešėjas Kristiną Mataitę ir Andrių Lazdinį. Atsistojimu bei katutėmis buvo sutikti šios šventės kaltininkai, jaunieji. Danutė ir Giedrių tėveliai — Verutė ir Vincas Nikštėnai ir Kazimiera ir Stasys Lazdiniai, sutiko pagal mūsų lietuvišką tradiciją su duona

ir vynu. Anglų kalba visus svečius pasveikino Vincas Nikšėnas, o lietuviškai Stasys Lazdinis. Suskambėjus šampano stiklam oficialiai buvo pradėtos iškilmingos vaišės. Vaišių metu Raimundas Kudukis vis įsiterpdavo nuotaikinga kalba. Jaunieji susilaukė daugelį sveikinių bei linkėjimų. Vaišėse dalyvavo PLB pirmininkas Vytautas Kamanatas. Puotai artėjant prie galo jaunosios draugės pašoko sadutę ir sekė tradicinis atsisveikinimas.

Padėkos žodį tarė jaunas Giedrius. Su lietuviška daina išlydėti jaunieji į gyvenimą. Džiaugiamės, kad abu yra baigę aukštuosius mokslus ir aktyvūs mūsų kolonijos nariai. Linkime abiem daug laimės ir kad saulės spinduliai sušvite šią brangią dieną telydi juos per visą gyvenimą. (ib)

GRAŽIAI PAMINĖJO ČIUURLIONIEČIŲ SUKAKTĮ

Čiuurlionio ansamblio 40 metų ir Alfonso Mikulskio muzikinės veiklos 50 metų sukaktys buvo iškilmingai paminėta Clevelande š. m. gegužės 4 d. iš ryto šv. Jurgio bažnyčioje iškilmingomis pamaldomis, kuriose čiuurlioniečiai giedojo A. Mikulskio sukurtas mišias Už kančiančią Lietuvą.

Po pietų Dievo Motinos parapijos auditorijoje įvyko akademija ir koncertas. Atidarė rengimo komiteto narys J. Malskis (pirm. inž. P. J. Nasvytis, tarnybiniais reikalais išskridęs į Europą, negalėjo dalyvauti). Po kun. G. Kijauskos, S. J. invokacijos įvyko čiuurlioniečių pristatymas, įteikiant jiems diplomus.

Po to sekė poeto rašytojo Stasio Santvaro kalba, kuri pradėdama spausdinti šiamė Dirvos numerį.

Violeta Žilionytė - Leger gražiai pravedė visą vakaro programą.

Sukaktuvinkus sveikino organizacijų pirmininkai bei atstovai.

LB Kultūros tarybos pirm. I. Bublienė įteikė kul-

MALONIAI VISI KVIEČIAMI Į PABALTIEČIŲ DRAUGIŠKUMO VAKARĄ

š. m. gegužės 10 d. 7:30 v. v.

Programoje: Latvių dainininkai, Čiuurlionio ansamblio kanklininkės ir estai pašoks tautinius šokius. Po to bufeto stiliaus užkandžiai, gėrimai, loterija ir šokiai.

Bilietai 8 dol. asmeniui. Bilietai gaunami pas B. Natkevičiūtę tel. 261-3276. M. Mantienė — 777-3578. Vakaras įvyks THE UNITED LATVIAN CHURCH HALL, 15120 Detroit Ave., Lakewood, Ohio. Įėjimas iš Andrew gatvės.

tūros tarybos premiją už liaudies muzikos puoselėjimą 1000 dol., kurios mecenatas yra Lietuvių Fondas.

Po visų sveikinių žodį tarė sukaktuvinkas A. Mikulskis ir tuo buvo baigta pirmoji akademijos dalis. Po pertraukos sekė koncertas ir vakarienė, kur svečiai turėjo progos arčiau pabendrauti su čiuurlioniečiais.

• **Ingrida Bublienė** trečiam terminui buvo perrinkta į vienos didžiausių Clevelande veikiančių sveikatos agentūrų Visiting Nurse Association patikėtinių tarybą. Šioje taryboje ji yra vadovavusi įvairiems komitetams. Šiais metais išrinkta pirmininkė Public Relations komiteto. Taip pat malonu pranešti skaitytojams, kad ji atidarė savo

public relations agentūrą — 185-tos gatvės rajone IB Consulting Inc. Adresas — 501 E. 185th St. Turner Realty Building. Įvairiais reklamų bei šiaip biznio koordinavimo reikalais galite kreiptis tel. 486-8692.

PARDUODAMI raudonų agrastų, juodų ir raudonų serbentų kelmiai. Skambinti 1-255-3960. (17-19)

Need reliable cleaning lady; good pay, easy hours, easy work for downtown jewelry store. 4 mornings per week. Call: 621-5745. Ask for Irene.

DUE TO EXPANDED FACILITIES WE ARE IN NEED OF R.N.'s & L.G.P.N.'s ALL SHIFTS FOR SUPERVISORY AND CHARGE PROFESSIONALS. WE OFFER AN EXCELLENT BENEFIT PKG. Call Mr. Brown, (215) 745-1986 PHILA PROTESTANT HOME (18-20)

RITA MATAS

ISTAIGOS
ADMINISTRATORĖ

TURNER REALTY

501 East 185 St.
Euclid, Ohio 44119
Phone: 486-2530

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing istaigose:

CAMLS — Cuyahoga County
(Cleveland & Suburbs)

LCMLS — Lake County

RMLS — United States

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ISTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

DIRVA

PAVASARIO BALIUS CHICAGOJE

Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus PAVASARIO BALIUS įvyks š. m. gegužės 17 dieną, šeštadienį Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje, 6422 So. Kedzie Ave.

Programoje dalyvaus solistė VANDA STANKIENĖ ir gros Ažuolo STELMOKO orkestras.

Bus loterija ir vakarienė. Auka \$12.50 asmeniui.

Vietų užsakymo ir kitų informacijų reikalu prašom

skambinti Filinai Braunienėi (312) 476-3525 ar Adolfui Svažui (312) 964-1061.

TARĖSI DIRVOS REIKALAIS

Š. m. balandžio 30-tą dieną, Chicago Lietuvių Tautiniuose Namuose, Vilties draugijos valdybos nariai gyvenantieji Chicagoj, kartu su clevelandiečiu Vilties draugijos pirmininku dr. Danielium Degėsiu, turėjo posėdį – pasitarimą. Buvo plačiau išsikalbėta Dirvos ekonominiais ir bendrai

Vilties valdybos posėdžio dalyviai: inž. J. Jurkūnas, inž. K. Pocius, dr. D. Degėsys — pirm., A. Svažas ir J. Jurevičius.

spaudos reikalais. Taip pat buvo aptarta Dirvos 65 metų sukakčiai paminėti planai.

Dirvos 65 metų sukakčiai bus švenčiama rugsėjo 27 dieną, Clevelando Lietuvių Namuose.

Posėdis buvo darbingas ir našus. Buvo nutarta suaktyvinti Vilties draugijos narių paramą mūsų spaudai. Buvo taip pat nutarta kreiptis ir prašyti Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą, kad ir ji suaktyvintų savo narių tarpe tautinės spaudos talkos darbą.

Vilties draugijos valdyba yra sudaryta iš keturių Chicagoje gyvenančių narių, būtent, K. Pocius, J. Jurkūno, A. Svažo ir J. Jurevičiaus ir iš trijų clevelandiečių: dr. D. Degėsio, A. Laikūno ir dr. V. Stankaus. Derinantis prie sąlygų, valdybos posėdžiai vyksta atitinkamose vietose rotacine eiga. Šis buvo antras šios valdybos posėdis.

• Pranciškonai kviečia lietuvių visuomenę praleisti savo atostogas Kennebunkporto vasarvietėje. Sezonas prasideda liepos 3 ir baigiasi rugsėjo 1. Vasarvietė yra gražioje Atlanto pakrantėje su vėsinais kambariais ir jūros vandens baseinu. Buto ir maisto kainos yra visiems prieinamos. Informacijai rašyti: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel.: (207) 967-2011.

BOSTON

IS LB BOSTONO APYGARDOS SUVAŽIAVIMO

LB Bostono apygardos suvažiavimas įvyko balandžio 27 d. Tautinės S-gos namuose So. Bostone. Atsilankė virš 40 atstovų ir svečių, tarp jų LB Tarybos prezidento pirm. Vytautas Izbičkas ir nariai: Vaiva Vėbraitė-Gust, Česlovas Mickūnas ir Romualdas Veitas, apylinkių pirmininkai: Bostono — Aloyzas Astravas, Brocktono — Eligijus Sužiedėlis, Cape Cod — Ernestas Bludnikas, Worcesterio — Povilas Babickas ir Kennebunkport seniūnijos — kun. šakalys, liuanistinių mokyklų, vedėjai ir apylinkių rinkti atstovai.

Suvažiavimą atidarė apygardos pirm. Juozas Kapočius, o suvažiavimui pirmininkauti pakvietė Eligijų Sužiedėlį ir sekretoriauti — Vladą Židžiūną.

Suvažiavimas praėjo darbingai ir darnioje nuotaikoje.

Po visų darbų, apatinėje salėje vyko užkandžiai ir asmeniškai pasikalbėjimai. O iš ten dauguma skubėjo į Lietuvių Piliečių Draugijos salę, kur vyko kamerinis koncertas.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Balandžio 27 d., sekmadienį, So. Bostono Lietuvių

Piliečių Draugijos auditorijoje vyko kultūrinė mugė. Šioje mugėje dominavo knygos, bet buvo drožinių, tautinių, gintaro ir kita. Knygų buvo naujų, bet buvo ir senų. Buvo ir pirkėjų, bet gal ne tiek, kiek buvo tikėtasi. Bet tai juk pirma tokia mugė. Ateityje, jeigu iš anksto apie jos rengimą žmonės sužinos, o be to, jeigu pasitaikys laikas, kada nebus kitur tą pačią dieną parengimų, tada ji galės būti ir labai sėkminga. Juk Bostone tą dieną vyko LB apygardos suvažiavimas, kamerinės muzikos koncertas, baltų koncertas, o darlis nuėjo į miesto operą.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

B. Bagdonas,	
Palos Heights	7.00
LB Clevelando	
apylinkės valdyba	50.00
L. Petronis, Melvindale ..	7.00
H. Gavorskas, Maracay ..	10.00
Br. Dūda, Valencia	7.00
V. Bikulčius, Cicero	7.00
V. A. Račkauskas, Cicero	65.00
B. Vaičiūnis, Rexdale	2.00
I. Obolėnienė, Tucson	3.00
L. Krajauskas, N. Buffalo	2.00
V. Aukštuolis, Munster ..	7.00
Br. Tampuskienė,	
Highland	7.00
E. Sinkys, Santa Monica	12.00
Dr. A. Grushnys, Wichita	10.00
J. Gudėnas, Euclid	7.00
A. Reventas, Gulfport	2.00
M. Klimas, Thompson	2.00
A. Sederavičienė, Omaha	5.00
D. Adomaitis, Chicago ..	2.00
V. Kubilius, Westwood ..	5.00
D. Martinkus,	
Sunrise Beach	7.00
A. Idzelis, Cleveland	2.00
J. Sklerys, Hot Springs	2.00
A. Logucki,	
Granada Hills	3.00
J. Budrienė, Strongsville	7.00
A. Tveras, Chicago	7.00
A. Valienė, Gulfport	4.00
P. Šatkus, Australia	2.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.	

WANTED EXPERIENCED ELECTROPLATERS

Norwalk metal finisher requires experienced Electroplaters for expanding operation. 40 hrs. work week. Good salary/benefits.

WRITE OR CALL:
TRALLSET, INC.
327 MAIN AVENUE
NORWALK, CT. 06852
203-846-3257

(19-23)

A. A.

VINCUI KAŠUBAI

Lietuvoje mirus, jo broliui ANTANUI, buv. mūsų Klubo pirmininkui, jo broliui VYTAUTUI ir seseriai REGINAI KAŠUBAITEI-BUDRIENEI bei jų visų šeimoms, gilią užuojautą reiškia

Daytona Beach ir Apylinkių
Amerikos Lietuvių Klubas

A. A.

MARCELEI ZYLIENEI

mirus, giliam liūdesy likusiam vyrui FELIKSUI, sūnums ROMUI KESTUČIUI ir ALGIUI bei dukrai DALIAI MOTIEJŪNIENEI su šeima nuoširdžią užuojautą reiškiamo

Albertas ir Alena Misiūnai
Detroit, Michigan

A. A.

MARCELEI ZYLIENEI

mirus, jos sūnui, Clevelando vyrų okteto nariui, ROMUI ZYLEI ir jo šeimai reiškiamo gilią užuojautą

Clevelando Vyrų
Oktetas

P A D Ė K A

1980 m. vasario 1 d. mirė

ELZBIETA-EMILIA MATULEVICIENĖ.

Nuoširdžiai dėkojame visiems pažįstamiems, draugams, Vilties draugijos valdybai už pareikštas užuojautas ir parodytą nuoširdumą mūsų skaudžioje valandoje.

Be to, širdingai dėkojame visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie palaidojimo.

Nuliūdę sūnūs

VYTAUTAS, PETRAS, JUOZAS
IR JŲ ŠEIMOS

Naujoji JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos centro valdyba. Pirmoje eilėje iš kairės: Algis Šalčiūnas, Virgus Volertas (pirm.), Jūratė Krokytė-Stirbienė, Rimantas Stirbys. Antroje eilėje: Vytautas Volertas (jr.), Vytautas Maciūnas, Vidmantas Rukšys.